

NIEUWE AVONTUREN

Lord Raffles

genaamd
Raffles

DE GROTE ONBEKENDE

Vals beschuldigd

Nr 2176

NEDERLAND : 40 Ct.
BELGIE : 8 Fr.
Verschijnt om de 14 dagen

Elk nummer van deze detective-serie bevat een volledig verhaal
Uitgave van «IN DEN OUDEN WINDMOLEN», Hasselt (België)
VANDENHOUDT FRANS, ZOMERSTRAAT, 3, HASSELT
Voor Nederland ROMAN- BOEK- EN KUNSTHANDEL, AMSTERDAM

Nadruk verboden. — Alle rechten voorbehouden.

Vals Beschuldigd

Hoofdstuk I

WRAKHOUT OP DE LEVENSZEE

Het was omstreeks tien uur in de ochtend van een schone lentedag, toen twee heren gezeten waren, niet ver van het wijdgeopende raam van een fraai ingerichte bibliotheek in een der grootste huizen van de Cromwell Street.

Wanneer de oude kamerbediende, Gaston geheten, die in het huis de weinige bezoekers ontving, een daarvan had binnengelaten, dan zou deze de oudste der beide heren, die daar rustig en zwijgend hun sigaretten rookten, hebben aangesproken met de naam en de titel van Lord William Aberdeen.

En hij zou zich hebben vergist want

de man in zijn elegant, grijs costuum was niemand anders dan John Raffles, de Gentleman-Inbreker, de felle tegenstander van de hoofdinspecteur van politie, Phileas Baxter.

Reeds sedert enige jaren oefende de Grote Onbekende, zoals Baxter hem noemde, zijn zonderling beroep uit onder de zoeven genoemde naam en tot op de huidige dag had hij nog nimmer spijt gehad van deze voortreffelijke inval.

Inderdaad, onder dit mom had hij reeds talloze malen zijn krachten kunnen beproeven op de brandkasten van

schatrijke Londenaren en nog nimmer was het aan een enkel lid van Scotland Yard ook maar een seconde in de gedachten gekomen dat achter de persoon van Lord William Aberdeën, de zonderling, de welbekende philanthroop, zijn lang en vruchteloos gezochte vijand school.

De jonge man die tegenover hem zat, heette Charles Brand en hij was een trouwe vriend van de Gentleman-Dief, die hem in vele van zijn avonturen terzijde stond, ofschoon hij zelden naliet pogingen in het werk te stellen om Raffles terug te brengen van het hellende pad, dat hem vroeg of laat ondanks al zijn listigheid, ondanks de verbazingswekkende hulpmiddelen die hem ten dienste stonden, ten verderve moest voeren.

De twee onafscheidelijke vrienden zaten reeds enige tijd zwijgend tegenover elkaar, deden nu en dan een trekje aan hun sigaret en keken uit het open venster op de eerste verdieping, over de kleine voortuin heen naar het verkeer in de Cromwell Street.

De bries voerde de geuren met zich mede van de ontluikende bloemen in het naburige park en die aromatische lucht scheen het gehele vertrek te vullen en die van de mufte folianten, die verscheidene van de grote boekenkasten vulden, te verdrijven.

Plots drongen de tonen van een viool naar binnen, gedragen door het lente-windje. Het was een droevige wijs, die daar weerklonk, maar het was een prachtig instrument, dat zich deed horen en het werd door een geoefende hand bespeeld.

Ook Brand had het geluid van de viool gehoord en onwillekeurig luisterde hij even. De twee vrienden traden voor het raam. Daar, juist voor het hek van de voortuin, op nauwelijks tien meter afstand, stond een man, blootshoofds, armoedig gekleed, met vol, maar bijna spierwit haar, het hoofd een weinig naar de grond gericht en wiens houding ondanks dit alles toch een onmiskenbare trots verried. Naast hem, en hem met het rechterhandje bij een jas-

pand vasthoudend, stond een meisje van een jaar of acht, met een allerliefst gezichtje dat blijkbaar de woorden van het weemoedige liedje zong.

Dat was evenwel alleen te zien aan het bewegen van haar lippen, want het tere stemmetje werd volkomen overstemd door het straatrumoer.

Enige seconden echter was het betrekkelijk stil en een paar klanken, een paar woorden, drongen door het geopende venster naar binnen.

Raffles en Brand wisselden een verbaasde blik.

— Dat kleine ding zingt Frans, riep de jonge man uit.

— De man heeft ook een uitheems type, met zijn puntbaardje en zijn martiale knevels, hernam Raffles. Hij ziet er uit als een oud-militair.

— Maar dat zal toch wel niet zijn Edward. Stel je voor: een Frans oud-militair, die in de straten van Londen bedelt.

— Pardon, Charles, hij bedelt niet, hij speelt viool en heel goed ook en daarvoor betaalt men hem. Ik kan dat onmogelijk bedelen noemen, ofschoon het in wezen wel niet heel veel zal verschillen.

Op dat ogenblik strompelde de violist al spelend verder. Het meisje liep mee en het rechterhandje hield nog altijd de jaspand vast.

— Wat loopt die man moeilijk, zei Brand. Hij zal toch niet ziek zijn?

— Ik geloof dat het iets ergers is. Charles, zei Raffles op zachte toon. De man is blind!

Op dat ogenblik keek het meisje toe-vallig in de richting van het geopende raam. Raffles hief de hand op en wenkte het kind om met haar vader of grootvader of wat hij dan ook mocht zijn. in de voortuin te komen. Het meisje scheen iets tegen de man te zeggen, die reeds verder wilde gaan en toen geleidde zij hem door het smalle hek langs het tegelpad, tot op een paar meters voor het raam.

Raffles had wel goed gezien: de ongelukkige vioolpeler was blind!

Hoofdstuk II

HET VERHAAL VAN DE BLINDE

Het meisje keek Raffles met haar grote bijna zwarte ogen vragend aan. Deze boog zich een weinig voorover en vroeg in het Frans:

— Ben je een Française, kleine meid?

— Oui monsieur, antwoordde het kind en haar ogen begonnen te glanzen.

— Wil je voor mij eens aan je vader, want dat is hij toch zeker, vragen of hij oude Bretonse ballades kent?

Het kind bracht de vraag over en de man hief zijn gelaat naar het raam en zei met een diepe, enigszins trillende stem:

— Ik ken ze allen, mijnheer! Ik zal u de ballade van de koning van Thule voorspelen.

Hij bracht het instrument onder de kin en een ogenblik later klonken tonen, onzegbaar weemoedig, door de met geuren bezwangerde lentelucht.

De blinde had het hoofd gebogen. Zijn gelaat was plotseling als verstrakt en hij hield de blinde ogen onafgebroken op een punt gericht, dat hij in de verte scheen te zien. Het was zeker een fraai instrument, hetwelk de blinde violist bespeelde en hij wist zijn viool te laten zingen en klagen, te laten juichen en jammeren. Bij het tweede couplet begon het kind met een fijn stemmetje mee te zingen.

Toen de ballade geëindigd was, liet de blinde violist zijn instrument langzaam zakken en wreef zich met de rug van de hand, waarin hij de strijkstok hield, enige malen over het hoge, schoongevormde voorhoofd.

Maar plotseling werd zijn bleek gelaat rood en het volgende ogenblik deed een rauwe hoest zijn lichaam schudden.

Het kind keek angstig naar hem op en riep:

— Is het een aanval, vader? Geef mij uw viool, laatst hebt gij haar laten vallen!

Het kleine meisje nam het kostbare instrument uit de bevende hand van de blinde aan, die de beide handen op de borst drukte, die door hoest verscheurd scheen te worden.

Raffles keek Brand ernstig aan en zei toen op zachte, ironische toon:

— Hij hoest, hij heeft waarschijnlijk asthma of bronchitis, hij zou wel kunnen genezen als hij rust nam, maar dat kan hij niet, omdat hij voor zich en zijn kind het dagelijks brood moet verdienen. Het is niet iedere dag een lentedag als nu en toch moet hij er altijd op uit, weer of geen weer, want er bestaan nu eenmaal geen inrichtingen, waar vreemdelingen zich kunnen laten opnemen, als zij niet in staat zijn om te werken en deze man is nog volstrekt niet oud, al is zijn hoofdhaar spierwit.

Op dat ogenblik deed opnieuw een hevige hoestbui het lichaam van de man schudden. Zijn gelaat was vuurrood en de aderen lagen als koorden onder de fijne huid.

— Ga eens spoedig naar buiten, Charles en breng de arme man hier, om hem wat op zijn verhaal te doen komen. Hij heeft een zeer ernstige hoestbui te doorstaan.

Zonder zelfs het einde van het verzoek af te wachten, snelde Brand het vertrek uit en ijlde de trap af, de vestibule door, om ten slotte de huisdeur te openen en zijn arm om de schouders van de blinde violist te slaan.

— Kom mede, vriend, zei Brand op een toon vol medelijden. Gij kunt daar onmogelijk zo blijven staan; dat zou niet goed voor u zijn.

Het kind keek de vreemde heer een weinig verontrust aan, maar ze was dadelijk gerust gesteld, toen Brand haar vriendelijk over het glanzende, zwarte haar streek en zei:

— Ga jij ook maar mee naar binnen, kleine meid. Je wilt zeker liever bij vader blijven, nietwaar?

— Ik laat hem nooit alleen, mijnheer, nooit, antwoordde het kind met een bevend stemmetje.

En zelfs terwijl Brand zijn arm om de schouder van de man geslagen hield, bleef haar kleine hand de jas van haar vader stevig vast houden, als vreesde het kind, dat hij haar zou ontglippen.

Zij traden het huis binnen en Brand geleidde de man door de fraaie vestibule en langs de eikenhouten trap naar de eerste verdieping.

— Wel kleintje, hoe vindt je het hier? vroeg Brand glimlachend aan het meisje, om haar op haar gemak te stellen.

En tot zijn grote verbazing klonk het antwoord:

— Heel mooi, monsieur, bijna zo mooi als in ons eigen huis!

Nog steeds hoestende maakte de violist een gebaar, alsof hij zijn dochttertje het zwijgen wilde opleggen en juist op dat ogenblik werd de deur van de bibliotheek geopend door Raffles.

— Kom hier even binnen, goede vriend en rust wat uit, zei hij met zijn diepe stem, die zo warm kon klinken, als hij zich richtte tot zwakken en verdrukten. Hij nam de blinde bij de hand en voerde hem naar een gemakkelijke stoel.

— Waar is mijn viool? vroeg de man, toen zijn hoest hem even met rust liet. Gij zijt heel vriendelijk voor mij, heren, maar ik ben heel erg bevreesd voor mijn viool, het is alles op de wereld wat ik bezit, behalve mijn kleine Jeannette.

— Uw dochttertje heeft uw viool in haar handen, beste vriend, hier is zij.

Raffles had het kind de viool zacht afgenomen en legde het instrument nu op de knieën van de blinde, die een weinig tot bedaren scheen te komen.

Maar enige ogenblikken later kwam er een nieuwe aanval en hij stotterde, bijna stikkend:

— Jeannette, neem de viool, kind, houd haar goed vast, hoor!

Het meisje nam haastig de viool aan en intussen gaf Raffles fluisterend een opdracht aan Brand die wegsnelde en even later terugkeerde met een klein medicijnkistje.

Raffles opende het, zocht er even in, nam er een doosje met poeders uit en trad op de violist toe met de woorden:

— Open uw mond maar eens, ik zal u een poeder geven, die uw hoest spoedig zal doen ophouden.

De man aarzelde niet, maar hield de mond open en Raffles schudde er de inhoud van een der poeders in leeg. Met een slok water spoelde hij het naar beneden.

Bijna aanstonds verminderde de aanval in hevigheid en enige minuten later zat de violist stil in zijn stoel, het hoofd tegen de achterleuning rustend.

Raffles en Brand beschouwden hem zwijgend. Het was zonder enige twijfel een edel, fijn besneden gelaat, hetwelk zij daar tegenover zich zagen.

Hij was fijn gebouwd, maar toch wees ook nu nog zijn lichaamsbouw er op, dat hij vroeger sterk en gespierd was geweest. Hij had bijzonder blanke handen met lange, dunne vingers, die zich meestal zenuwachtig bewogen, alsof zijn linkerhand steeds de snaren onspande. De oogleden waren gewoonlijk neergelaten voor de blinde ogen, maar als hij ze opsloeg dan zag men, dat die ogen vroeger groot en blauw waren geweest. Nu was het licht er in gedooft en zij staarden meestal recht voor zich uit, zonder iets te zien.

De man was schamel gekleed, en toch merkte men dit wonderlijk genoeg pas in de laatste plaats op, want het leek wel of hij behoorde tot die lieden, die zelfs in lompen gekleed, nog altijd een

air van voornaamheid weten te bewaren.

Snor en baard waren goed onderhouden, en de man scheen zelfs nog enige zorg aan zijn uiterlijk te besteden, ondanks zijn treurige omstandigheden.

Brand had zoeven fluisterend aan Raffles medegedeeld, wat het kind hem had geantwoord en dit had de belangstelling van Raffles voor de blinde violist niet weinig doen toenemen.

Hij boog zich nu over de man heen en vroeg:

— Gevoelt gij u nu wat beter?

— Zeer veel, mijnheer; ik gevoel mij volkomen opgelucht. Ik dank er u van ganser harte voor.

Hij sprak vloeiend Engels, maar met een merkbaar accent.

Zijn rechterhand tastte naar die van Raffles en deze greep de hem toegestoken hand en verbaasde zich opnieuw over de kracht, die er in deze schijnbaar zo tere vingers school.

Toen hernam hij:

— Gij zult nog een half uurtje hier moeten blijven, want ik wilde u nog gaarne een tweede middel toedienen, dat u voor lange tijd zal vrijwaren tegen die lastige hoestaanvallen.

De man toonde zich een weinig verschrikt en stamelde toen:

— Een half uur, mijnheer? Ik weet waarlijk niet of...

— Natuurlijk zullen wij u de schade die u daardoor lijdt, vergoeden, zei Raffles vriendelijk. Zeg mij eens goede vriend, mag ik vragen of gij dit werk reeds lang doet?

— Sedert vijf jaren, mijnheer.

— Vijf jaren? herhaalde Raffles verbaasd. En steeds hier te Londen?

— Altijd! antwoordde de violist en hij liet het hoofd zinken.

— Maar, als gij een Fransman zijt, waarom zijt gij dan toch niet in uw eigen land gebleven? hernam Raffles, wiens belangstelling ieder ogenblik toenam.

De violist zweeg en het was duidelijk aan zijn gelaat te zien, dat hij aan een grote innerlijke ontroering ten prooi was.

Eensklaps riep de kleine Jannette op bedroefde toon, terwijl haar de tranen in de ogen schoten:

— Wij mogen niet in Frankrijk wonen, mijnheer!

De blinde wendde snel zijn hoofd in de richting van zijn dochtertje en maakte een snel gebaar, alsof hij haar het zwijgen wilde opleggen.

En daar hij zweeg, begon de violist op doffe toon:

— Jeanne had het eigenlijk niet mogen zeggen, mijnheer, maar zij heeft gelijk. Ik mag niet in mijn eigen land terugkeren; een vonnis verbiedt het mij!

Hij stond met enige moeite op en voegde er op bittere toon aan toe:

— Nu kan ik hier natuurlijk niet langer blijven. Ik dank u nogmaals hartelijk voor uw vriendelijkheid, mijnheer. Ik zal het niet spoedig vergeten. Kom Jeannette!

Reeds tastte hij naar het handje van het kleine meisje, maar Raffles legde met zachte dwang zijn hand op zijn arm en zei:

— Geloofst gij werkelijk, dat ik u zo zou laten gaan, alleen omdat gij een of ander vonnis tegen u hebt horen uitspreken, hetwelk u verbiedt in uw eigen vaderland terug te keren?

Vóór de blinde violist kon antwoorden, werd er op de deur getikt en het grijze hoofd van Gaston, de kamerbediende, verscheen om de deur.

Deze scheen in het minst niet verbaasd te zijn, dat hij de armoedig geklede man en het kleine meisje in het vertrek vond, maar zei:

— Excuseer, Mylord, daar is Pail, die u even wilde spreken over de schimmelmerrrie.

— Laat Pail maar wachten of verzoek hem terug te komen, zei Raffles. De Schimmelmerrrie heeft volstrekt geen haast! Je kunt hem wel zeggen dat ik het paard denk te houden.

Gaston knikte ten bewijze dat hij het had begrepen en op zijn gewone bescheiden manier, trok hij de deur achter zich dicht.

Raffles wendde zich weer tot de Fransman en hernam :

— Het blijft dus afgesproken; gij vertrekt niet voordat ik u over een half uur het tweede middel heb kunnen toedienen.

— Ik dank u, Mylord, zei de blinde op zachte toon, die Raffles thans met dezelfde titel aansprak, die hij hem zoeven door de kamerbediende had horen geven. Maar ik denk dat gij niet zo tot mij zoudt spreken, als gij alles omtrent mij wist. Gij kent immers het vonnis niet, dat tegen mij is uitgesproken.

— Ik begrijp dat het van ernstige en zeer waarschijnlijk politieke aard moet zijn, antwoordde Raffles, want dan hoort een Fransman meestal een interdict de séjour tegen zich eisen.

— Het was geen politiek misdrijf, Mylord, hernam de blinde en zijn stem klonk schor. Ik werd beschuldigd van verstandhouding met de vijand tijdens de oorlog en alleen het feit, dat ik even te voren door de ontploffing van een vijandelijke granaat het gezicht had verloren, reddden mij van de kogel van het executiepeleton.

Onwillekeurig was Raffles een stap terug getreden; de blinde violist had zoeven het hatelijkste misdrijf, spionage opgenoemd, het welk een man als Raffles zich kon voorstellen.

En toch, als hij moest oordelen naar het edele gelaat van deze man, dan kwam het hem bijna ongelofelijk voor, dat deze zich inderdaad kon schuldig gemaakt hebben aan zulk een lage wandaad. En als hij het gedaan had, zou hij dan de moed gevonden hebben, er tegenover een vreemdeling van te spreken?

Hij trad opnieuw op de Fransman toe, geleide hem weer naar de stoel, waarop hij zoeven gezeten had en zei :

— Gij zult hier, zoals ik u zei, nog bijna een half uur moeten wachten en in die tijd moest gij mij eens mededelen, wat u wedervaren is. Als ik u de waarheid mag zeggen, dan komt het mij zeer zonderling voor, dat gij bezwaard zoudt zijn met zulk een misdrijf. Gij

hebt er, zoals men dat noemt, in het geheel het type niet van, ik meen van de landverrader. Ik ken enige van die lieden en die zien er geheel anders uit.

Plotseling sprongen er tranen in de blinde ogen van de Fransman en hij stak zijn tastende hand naar Raffles uit, terwijl hij met trillende stem uitriep :

— Geloofst gij dat ik er over had durven spreken, Mylord, als ik het inderdaad gedaan had? Ik ben onschuldig aan wat men mij ten laste heeft gelegd, dat zweer ik u bij het hoofd van mijn kind, bij het leven van mijn vrouw. De bewijzen waren echter tegen mij naar het schijnt en ik werd eerst tot tien jaren gevangenisstraf, maar vervolgens tot levenslange verbanning veroordeeld. Het is een zonderlinge straf, maar men paste haar op mij toe, omdat men medelijden met mij had, zoals ik later vernam. Men had medelijden en ik verlangde niets anders dan rechtvaardigheid.

De blinde had het hoofd in de handen begraven en zat daar nu in gebukte houding in zijn stoel.

Jeannette was naast hem gaan staan en streefde haar vader met een aandoenlijk gebaar van aanhankelijkheid over het witte hoofd.

Raffles had een snelle blik met Brand gewisseld en trok nu een stoel tot dicht bij de blinde. Hij vatte diens hand, drukte haar krachtig en zei.

— Vertrouw mij uw geschiedenis eens toe. Ik vraag dat niet louter uit nieuwsgierigheid; ik zou alleen wel eens willen weten hoe het mogelijk is, dat men u heeft kunnen veroordelen voor een zwaar vergrijp, dat gij niet begaan hebt.

— Zo iets is wel meer voorgekomen in oorlogstijd, mylord, zei de blinde op droevige toon. Er heerste toen menigmaal een verwarring, die het bijna onmogelijk maakte een proces naar behoren te voeren. Luister, dan zal ik u mijn geschiedenis mededelen en als ik haar beëindigd heb, zult gij moeten erkennen, dat ik wel zeer zwaar door het lot bezocht ben.

Hij scheen even zijn gedachten te verzamelen, sloeg toen zijn linkerarm om zijn dochttertje en begon:

— Ik heet Reynaud de Villeneuve. Misschien kent gij ons geslacht?

— Zou ik het niet kennen? riep Raffles uit. Ik geloof dat het reeds genoemd wordt in de kronieken van de tijd van Jan I.

— Zo is het, mylord. Ik ben een afstammeling van het geslacht, dat deelnam aan de eerste oorlog tegen Engeland. Ik was een rijk en gelukkig man op het tijdstip dat de tweede wereldoorlog uitbrak. Ik was toen juist in het huwelijk getreden met een dochter uit een even oude familie als de mijne. Zij heette Jeanne Chantemesse de Guernaut. Mijn dochttertje was pas één jaar, toen de oorlog verklaard werd.

Ik had te St. Cyr gestudeerd en ik moest dadelijk als tweede luitenant met mijn regiment naar de grens oprukken. Ik behoef u natuurlijk niet te beschrijven wat er in mij omging, toen ik ons landgoed vaarwel moest zeggen, waar ik reeds twee gelukkige jaren had doorgebracht aan de zijde van mijn jonge vrouw. De plicht riep echter en ik dacht er natuurlijk niet aan, haar roepstem in de wind te slaan. Ik werd echter vrij spoedig gewond bij een terugtrekkende beweging en tot volledig herstel van mijn gezondheid vervoerde men mij naar mijn landgoed.

— Bewoont gij misschien het landgoed van La Corneille, in de buurt van Brest.

— Zo is het, mylord! riep de Villeneuve verwonderd uit. Zoudt gij het soms kennen?

— La Corneille kent immers iedereen, die in die streek van Normandië voor zijn genoegens reist, graaf, of moet ik u zo niet noemen?

— Ik heb recht op die titel, mylord, maar ik zou wel dwaas zijn, als ik die nog voerde, hernam de Villeneuve op bittere toon.

— Dat zal mij toch niet beletten, u bij die titel aan te spreken, hernam Raffles en zet nu uw verhaal voort, wat ik u verzoeken mag.

— Dat verhaal is niet lang, mylord, maar in al zijn korthed gruwelijk. Niet alleen voor mijn persoonlijk, maar ook voor mijn land. Zodra ik enigszins hersteld was, begaf ik mij weer naar mijn post, waar ik hoorde, dat ik tot kapitein was bevorderd. Zoals iedereen gedacht zou hebben, dacht ook ik, namelijk dat ik goed aangeschreven stond bij mijn oversten en bij de generale staf. Des te erger was wat kort daarop geschiedde en dat mij hier heeft gebracht. Ik meende reeds in de houding van mijn regimentskameraden sedert enige dagen een eigenaardige verkoeling te hebben waargenomen, waarvan ik mij de oorsprong volstrekt niet kon begrijpen. Natuurlijk verbood mij mijn trots naar de reden van die verkoeling te vragen. Ook kwam ik tot de ontdekking, dat zich een zeker wantrouwen jegens mij begon te openbaren en daarvan begreep ik evenmin iets. Mijn regimentskolonel, die in Normandië mijn buurman was geweest en met wie ik steeds op de vriendschappelijkste wijze had omgegaan, scheen mijn gezelschap te vermijden en het kwam mij voor alsof ik in het geheim werd nagegaan. Toen barstte de bom. Ik moest omstreeks de evacuatie uit Duinkerken van het Britse leger, als kapitein bij een nachtelijke afleidingsaanval een afdeling leiden en nog voordat de aanval ten uitvoer kon worden gebracht, werd onze afdeling ontdekt bij het licht van een lichtfakkel, men begon dadelijk op ons te vuren en een ontploffende granaat wierp mij ter aarde. Ik verloor het bewustzijn, maar mijn trouwe oppasser slaagde er in, mij later veilig weer naar onze linies terug te brengen. Ik kwam bij, maar ik was blind.

— Dat is vreselijk, graaf, zei Charles Brand op zachte toon, die onbeweeglijk had zitten luisteren.

— Dit was het mijnheer, en toch ik weet niet of het zo erg was, als wat er daarna geschiedde. Ik lag drie weken in een hospitaal achter de demarcatielijn en niet zodra was ik daaruit ontslagen, of ik werd voor de krijgeraad gedaagd, beschuldigd van verraad.

ding met de vijand. Ik was als versuft door de beschuldiging, die men mij naar het hoofd durfde slingeren, ik wees op mijn militair verleden, ik herinnerde aan de gevechten, waaraan ik had deelgenomen, niets mocht baten. Men had bewijzen tegen mij!

— Hoe is dat mogelijk?

— Dat is mijzelf een raadsel! Maar dit staat vast: men voerde schriftelijke bewijzen aan. De auditeur-militair, die vroeger ook tot mijn vrienden had behoord, legde ze over en ik heb ze horen voorlezen. En mijn eigen kolonel presideerde de krijgsraad. Het waren de verschrikkelijkste ogenblikken van mijn leven.

— Gij hadt toch een verdediger?

— Dat wil zeggen, ik verdedigde mijzelf. Een gewone advocaat kan slechts hij krijgen, die voor een militaire rechtbank terecht staat.

— Waarin bestonden die schriftelijke bewijzen? vroeg Raffles, die met de grootste aandacht had toegeluisterd.

— In een paar brieven in de Duitse taal, ondertekend door een Duitse majoor en die men in de zak van mijn uniek had gevonden. Ik hoorde naderhand pas, dat de beschuldiging tegen mij werd ingebracht, juist op hetzelfde ogenblik dat wij bevel kregen om tot de aanval over te gaan. Als het bevel tot inhechtenisneming een half uur eerder was uitgevaardigd, dan zou ik niet blind zijn, maar men zou mij ook stellig tot de kogel hebben veroordeeld. En ik weet niet wat beter zou zijn geweest, voegde de Villeneuve er op bittere toon aan toe.

— Mag ik weten wat die Duitse brieven behelsden?

— Wel, niets anders dan dat ik herinnerd werd aan een zogenaamde «afsprake» om op een bepaalde datum mededeling te doen van de nauwkeurigste opstelling van onze troepen.

— En dat geloofden uw kameraden, die u sedert een aantal jaren kenden?

— Er viel niets te geloven, Mylord, er waren immers bewijzen? riep de Villeneuve uit. Vergeet ook niet dat het oorlogstijd was, dat wij vochten om ons

bestaan, dat leders gemoed verbitterd was en dat wij allen verkeerden in een mentaliteit, die ons wantrouwen tot in het ziekelijke vermeerderde, zodat wij overal spionnen en verraders meenden te zien. Neen, ik kan het eigenlijk niemand kwalijk duiden, als ik het goed naga.

— Gij hebt er niet het minste besef van hoe die brieven in uw tuniek kwamen?

— Hoegenaamd niet. Ik heb een ogenblik gedacht dat ik bij ongeluk een andermans uniform had aangetrokken, althans de tuniek, maar daarvan was geen sprake: het kledingstuk droeg mijn eigen nummer en mijn naam was voluit aan de binnenzijde van de rug geborduurd. Trouwens, ik zei u reeds, dat men mij al van te voren gewantrouwd had, vóór het vinden van de brieven.

— Bleek het ter zitting van de krijgsraad, waaraan dat wantrouwen zijn ontstaan had te danken?

— O, ja! ongetwijfeld! Ik sprak vrij goed Duits en daardoor was mij opgedragen Duitse krijgsgevangenen te ondervragen. Naderhand heette het, dat ik door toedoen van die gevangenen namen had trachten te verzamelen van hooggeplaatste officieren, om hun mijn diensten aan te bieden. Een van de Duitse gevangenen moet dat ook pertinent verklaard hebben.

— Die man moet dus gelogen hebben?

— Hij vertelde leugens, dat zweer ik u, Mylord! riep de Villeneuve hartsochtelijk uit. Natuurlijk heb ik de gewone vragen gesteld: tot welk regiment zij behoorden, waar dat regiment stond, waar het geschut geplaatst was, maar het was zelfs mijn plicht om dat te doen. Maar nooit heb ik de woorden gesproken, welke die ellendeling, de hemel weet om welke reden, mij in de mond heeft gelegd!

— Gij werd dus schuldig bevonden en veroordeeld?

— Ja. Ik zei u reeds, dat men mij eerst tien jaren naar de gevangenis had willen zenden, maar ook die straf werd mij geschonken. Ik moest echter de on-

dragelijke smaad ondergaan, dat ik ten aanschouwe van mijn eigen regiment gedegradeerd werd, dat mij de epauletten van de schouders werd gerukt, dat een gemeen soldaat mijn degen over de knie in tweeën brak. Ik kon het niet aanzien, maar ik hoorde het breken van het staal en ik was liever gestorven.

— Dat moet vreselijk voor u geweest zijn, zei Brand op zachte toon en er was een vochtige glans in zijn ogen gekomen. Blind en dan die ondragelijkste van alle vernederingen.

— Ja mijnheer, het was heel, heel erg hernam de Villeneuve op hese toon. Daarop volgde de verbanning en slechts met grote moeite kon ik verlof krijgen, mij eerst naar La Cornouille de begeven, om althans afscheid te nemen van vrouw en kin, want ik wilde niet dat

zij in mijn ellende en mijn ballingschap zouden delen. En toen ik op mijn landgoed aankwam, wachtte mij daar de laatste en de vreselijke slag: mijn vrouw was verdwenen.

— Verdwenen? herhaalde Raffles. Was zij dan niet in uw nabijheid in die zwaarste uren van uw leven?

— Neen, maar het kan niet anders, of zij moet er geheel onkundig van zijn geweest!

— Hebt gij daar dan in het geheel geen onderzoek naar gedaan, weet gij het dan niet zeker?

— Hoe kon ik dat, Mylord, ik was immers blind, ik was toch volkomen hulpeloos, riep de Villeneuve uit en hij boog het gelaat voorover en barstte eensklaps in hartstochtelijk snikken los.

Hoofdstuk III

RAFFLES BIEDT ZIJN HULP AAN

Brand stond snel op om een glas water in te schenken, waarin Raffles een paar Hoffmann druppels liet vallen. Hij legde zijn hand op de schouder van de snikkende man en zei:

— Drink wat, het zal u goed doen.

De Villeneuve dronk en zijn tanden klapperden tegen het glas. Hij bleef even bewegingloos zitten, met het hoofd tegen de stoelleuning gedrukt, de oogleden toegevallen over de blinde ogen en zijn gedachten schenen te verwijlen bij die vreselijke tijd, die slag op slag een einde maakte aan zijn jong leven vol idealen, aan de zijde van de vrouw, die hij meer dan iemand ter wereld liefhad.

Hij slaakte een diepe zucht en begon toen weer:

— Ik had een begeleider, mijn trouwe oppasser, die mij geen ogenblik in de steek heeft gelaten en die de enige was, die geen seconde aan mijn schuld heeft willen geloven en daarvoor moge God hem zegenen. Hij was 't die mij steunde en moed insprak, hij was het ook die mij in zijn armen opving, toen ik na de degradatie van schaamte en wanhoop dreigde te bezwijken. Hij was het, die een onderzoek voor mij deed op La Cornouille en die mij naar enkele burens begeleidde, waar ik informatie wilde inwinnen. Men ontving mij er zeer koel; het gerucht van mijn ongeluk

scheen reeds tot daar te zijn doorgedrongen. Men stond mij ternauwernood te woord en ik vernam er ook niets nieuws.

— Maar uw eigen bedienden hadden u toch kunnen inlichten; de bedienden die op het landgoed waren achtergebleven, riep Brand uit.

— Toen ik er kwam, mijnheer, vond ik er slechts een enkele, heel oude bediende, een man die al veertig jaren in onze dienst was. Hij begroette mij wendend, hij kustte mij de handen, maar ook hij kon mij niets anders zeggen dan dat mijn vrouw omstreeks vier dagen vóór mijn komst haar koffers had gepakt en naar een onbekende bestemming vertrokken was.

— Dat moet dus geweest zijn na uw zware verwonding?

— Ja, het was op dezelfde dag, waarop het vonnis werd uitgesproken.

— Maar hebt u dan in het geheel geen bericht van uw vrouw ontvangen? hernam Raffles weder. Het is toch ondenkbaar dat zij niets van zich heeft laten horen, toen gij blind werd? Het is immers gewoonte dat men dergelijke verwondingen dadelijk aan de familie mededeelt, vanwege de regimentskolonel.

— Dat geschiedt ook steeds, Mylord, maar de mededeling moet wel zoek zijn geraakt, want inderdaad vernam ik niets van Jeanne. Wij mogen echter niet vergeten, dat de toestand in Frankrijk in die dagen zeer verward was. Het Franse leger, door communisten geïnfecteerd, had voor een groot deel zijn moreel verloren. De Duitsers waren de geallieerden te land verre de baas en men had zich in Frankrijk voorbereid op een Duitse bezetting. De «maquis», de Franse ondergrondse, was nog niet gevormd, maar reeds waren er verbitterde, onverzoenlijke landgenoten, die op eigen houtje opereerden en die, als zij iemand verdachten van verraad, geen genade kenden.

Raffles wisselde een snelle blik met Brand en zei toen op gedempte toon:

— Het lijdt voor mij geen twijfel, of daar is verraad aan het werk geweest!

— Dat heb ik pas later bedacht, Mylord, riep de Villeneuve op bijna woeste toon. Het kan bijna niet anders, of de een of andere schurk moet deze duivelse streek verzonnen hebben, om mij in het ongeluk te storten. Maar wie, wie?

— Hebt gij in het geheel geen vermoedens?

— Niet de minste!

— Wie beheert op het ogenblik uw landgoed?

— Hoe zou ik dat kunnen weten? Ik mag niet eens naar Frankrijk schrijven. De brieven die aan mij gericht worden, moeten eerst door de censor in Frankrijk geopend worden.

— Zeg mij eerst hoe het met uw dochttertje stond. Hoe is het mogelijk, dat het kind u heeft kunnen vergezellen?

— Ik vond Jeannette bij familieleden. Ik wist eerst niet wat ik zou doen en keerde naar La Cornouille terug. Het was op de tweede dag van mijn verblijf daar, toen ik een brief van mijn vrouw ontving, afgezonden uit mijn laatste standplaats en waarin zij mij in enkele regels mededeelde van mijn degradatie te hebben vernomen en daarom niet meer naar mij wilde terugkeren. Met een landverrader kon zij onmogelijk samenleven, zo schreef zij! Half gek van wanhoop en woede besloot ik aanstonds te vertrekken, maar ik wilde Jeannette niet in handen laten van de vrouw, die geen vertrouwen in mij scheen te stellen. Ik gaf Duprez, zo heet mijn oppasser, bevel om de kleine, desnoods met geweld te gebruiken, want de omstandigheden waren hem gunstig: hij vond Jeannette geheel alleen in een tuinkamer spelen en nam haar snel met zich mee.

— Dus weet niemand daarginds, dat uw kind bij u is?

— Ik weet het niet en het kan mij ook niet schelen, hernam de Villeneuve op woeste toon. Ik ben aanstonds met mijn dochttertje het Kanaal overgestoken, want reeds stond de militaire politie op het punt mij opnieuw te arresteren en ik nam als enig bezit mijn prachtige Stradivarius mee, om daar-

mee mijn brood te kunnen verdienen. Gelukkig sprak ik voldoende Engels om mij hier te kunnen redden.

— En Duprez?

— Ik heb hem bijna met geweld moeten beletten mij te vergezellen, Mylord antwoordde de Villeneuve.

Raffles was sedert enige ogenblikken opgestaan en stond nu bij het geopende venster. Hij scheen in diepe gedachten verzonken te zijn en kwam nu met enige snelle passen weer naar zijn bezoeker toe. Hij greep zijn hand en sprak:

— Gij hebt zwaar geleden graaf, en menigeen had het niet kunnen dragen. Gij zijt nog betrekkelijk jong en reeds hebt gij moeten doorstaan wat menig grijsaard in zijn hele leven niet behoeft door te maken. Zeg mij eens, hebt gij nooit gepoogd, iets naders omtrent uw vrouw te vernemen?

— Ik zei u reeds, dat mijn brieven niet worden doorgelaten en vrienden heb ik hier natuurlijk in het geheel niet.

— Toch wel, gij hebt er nu althans twee en die hebben zich vast voorgenomen, niet te zullen rusten, alvorens zij dit afschuwelijke raadsel hebben opgelost, zei Raffles op vaste toon. Hier is een laag bedrog gepleegd en mijn vriend en ik geloven in staat te zijn, dat bedrog aan het licht te brengen.

— Gelooft gij dat werkelijk, Mylord? vroeg de Villeneuve met bevende stem. Dan zou een geheel leven nauwelijks voldoende zijn, om u mijn dankbaarheid te kunnen betuigen. Mijn blindheid kan ik dragen, al is het soms zeer moeilijk. Mijn verbanning, ik berust er in, al valt het mij bitter zwaar. Ook kan ik het dragen, dat ik van een rijk man tot niet veel beter dan een bedelaar ben gedaald, maar de eerloosheid, dat is het ergste, het zwaarste, wat een man kan drukken.

— Zeg mij eens, hebt gij wel eens een onderzoek naar uw ogen laten doen? vroeg Raffles weer.

— Een onderzoek? herhaalde de Villeneuve. Waartoe zou dat gediend hebben? De militaire dokter zal toch wel geweten hebben wat hij zei?

— Militaire dokters werken in tijd van oorlog wel eens zeer overhaast, hetgeen hun niet kwalijk is te nemen, graaf, hernam Raffles.

— Maar ik heb drie weken in het militaire hospitaal gelegen. Men heeft mij daar rustig kunnen observeren.

— En gaf men u niet het minste uitzicht op herstel?

— De chef geneesheer van het hospitaal verklaarde, dat herstel zo goed als uitgesloten was.

— Zijt gij hier al eens door een oogarts onderzocht?

— Nog nooit!

— Kunt gij volstrekt niets zien en ook bij geen enkele gelegenheid?

— In de laatste maanden heb ik wel eens zonderlinge flikkeringen in de duisternis, die mij omringt, menen waar te nemen, antwoordde de Villeneuve. En een enkele maal verbeelde ik mij flauw, als door een dikke nevel, het licht van een uiterst sterke elektrische lamp te zien, die op een paar meter afstand hing, de volgende seconde was die indruk echter reeds weer verdwenen.

Raffles ging vlak voor de blinde zitten en zei:

— Open uw ogen eens zo wijd mogelijk! De Villeneuve gehoorzaamde, Raffles nam zijn hoofd tussen de handen, wendde het naar het venster en bekeek de ogen met de grootste aandacht.

Toen keek hij Brand vluchtig aan en zei:

— Gij gaat nu aanstonds met mijn vriend naar een van onze voortreffelijkste oogartsen, wiens nieuwe ontdekkingen op het gebied der oogheelkunde opzien hebben gebaard. Dit zeg ik u vooruit: span uw verwachtingen vooral niet te hoog, want geheel normaal zal uw gezicht toch nooit meer worden. Maar misschien is er toch nog iets van te redden.

— Mijn hemel, als dat mogelijk ware, riep de Villeneuve uit. Zeg mij toch uw naam, Mylord, opdat ik mijn kind kan leren, hem te zegenen.

— Wat doet een naam er toe? antwoordde Raffles. Als ik slaag in mijn pogingen, is het immers nog tijd genoeg, u die te noemen. Kom, laten wij geen tijd verliezen, gij kunt Jeannette en uw viool medenemen. Maar eerst moet ge mij nog antwoord geven op een paar vragen.

— Vraag slechts!

— Leeft die Duprez nog, die u zo trouw terzijde heeft gestaan?

— Dat weet ik niet, maar ik vermoed van wel, want hij was slechts een paar jaren ouder dan ik.

— Weet gij waar hij woont?

— Dicht bij La Cornouille. Hij is de zoon van een kleine boer, een van mijn pachters.

— Dan ga ik moeite doen hem te vinden. Hij kan mij van dienst zijn.

— Wat, gij wilt naar Frankrijk oversteken? Gij wilt deze zaak, die ik zelf onmogelijk kan ter hand nemen, tot een goed einde zien te brengen?

— Ik wil trachten, u in uw eer te herstellen, graaf de Villeneuve! gaf Raffles ten antwoord.

— Als gij daarin slaagt, Mylord, dan..

De ongelukkige kon niet verder gaan, want tranen verstikten zijn stem.

Raffles legde bedarend zijn hand op de schouder van de Villeneuve en vervolgde:

— Gij moogt u niet zo opwinden, want dat kan u slechts kwaad doen. En nu zullen wij u eens het middel ingeven, waarover ik zoeven sprak.

Raffles had het medicijnkistje weer geopend en schonk uit een kristallen flacon enige druppels in een zilveren lepeltje, hetwelk Brand was gaan halen.

Hij goot de druppels tussen de lippen van de blinde en zei:

— Ik denk dat u dat wel goed zal doen. Ik wikkell nu het flesje in vloeipapier en laat het in uw zak glijden; gij moet twee maal per dag enige druppels, maar niet meer dan vier innemen, en ik geloof u te mogen voorspellen, dat binnen een week die hevige hoestbuien tot het verleden zullen behoren. Neen, bedank mij niet; het heeft niets te betekenen. Zeg mij liever eens hoe de fa-

mille heet, die destijds de kleine Jeannette in huis heeft genomen.

— Luquet! Zij wonen op nauwelijks een kwartier afstand van mijn landgoed. De kleinste jongen zou u hun huis kunnen wijzen. Ten minste wanneer hun huis door de oorlogshandelingen niet is afgebrand of door bombardementen vernield. De invasie heeft tot zelfs in die omgeving heel wat schade aangericht en hoe wij er af gekomen zijn, zou ik met geen mogelijkheid kunnen zeggen.

Raffles knikte nadenkend met het hoofd. Ik meen mij te herinneren... aldus begon hij, maar zweeg eensklaps, alsof hij bevreesd was te veel te zullen zeggen.

— Enfin, we zullen wel zien, vervolgde hij na een kleine aarzeling, ik geloof dat ik voor het oogenblik niet meer behoef te weten. Ja toch, zeg mij nog dit, voor het geval die Duprez niet meer tot de levenden mocht behoren, of dat ik hem onmogelijk kan vinden, omdat hij vertrokken is. Hoe heette de kolonel, die de krijgsgaad presideerde?

— Philippe Montaud.

— Wat was uw regiment ten tijde van dat vreselijke voorval?

— Vierde divisie, 97e regiment Alpenjagers.

— Dat is voldoende. Met die gegevens toegerust, zal ik er wel in slagen een en ander te ontdekken. Het staat vast dat hier schurkerij in het spel is. En nu naar de oogarts. Mijn vriend zal u begeleiden en ik neem vast maatregelen voor onze reis naar Frankrijk.

De Villeneuve stond op, tastte naar de hand van Raffles en drukte deze in een krachtige greep.

— Of gij moogt slagen of niet, Mylord, ik ben u innig dankbaar. Ik was op het punt in opstand te komen tegen het lot; ik meende dat geen sterveling meer naar mij en naar mijn kind omkeek. Hoe zal ik u voor dit alles moeten danken?

— Het heeft werkelijk niets om het lijf en het is immers heel natuurlijk, dat ik u mijn diensten aanbied, want gij zijt op dit oogenblik hulpeloos. En nu op

weg! Mijn vriend moet u weer hier heen teruggeleiden, want ik wil zo spoedig mogelijk weten, wat de oogarts van uw geval te zeggen heeft.

— Hij zal mij misschien wel een zeer dure kuur voorschrijven, hernam Villeneuve op onzekere toon.

— Mocht dat het geval zijn, dan behoeft gij u daar volstrekt niet ongerust over te maken; ik zal wel een regeling met hem weten te treffen.

Hij gaf Brand een wenk en de jonge man verliet met de banneling en met het meisje het vertrek.

Raffles echter ging naar de huistelefoon en waarschuwde Henderson, de chauffeur, opdat deze aanstonds met de grote limousine zou voorrijden.

Daarna liet hij zich in een stoel vallen, stak een sigaret op en verzonk in diep nadenken. Hij was er van overtuigd, dat hier een ellendige intrige was afgespeeld, maar het doel daarvan was hem nog duister. Ook vroeg hij zich af, wat er met de bezittingen van graaf de Villeneuve was gedaan.

Er verstreek ruim een uur en toen kwam de grote, blauwe wagen aanrijden en hield voor het huis stil.

Brand stapte uit en hielp vervolgens de kleine Jeannette en de Villeneuve uitstappen. Hij geleidde de blinde voorzichtig door het tuinhek en langs het smalle tegelpad van de voortuin naar het huis, terwijl de auto verder reed.

Raffles verliet dadelijk de bibliotheek en daalde de brede trap af naar de vestibule, om de Fransman reeds daar te kunnen begroeten.

— Welnu? vroeg hij.

— De oogarts wil nog volstrekt niet alle hoop prijs geven. Hij acht het echter beslist noodzakelijk, antwoordde Brand, dat graaf de Villeneuve gedurende enige weken onder zijn onmiddellijk toezicht blijft en zich dus in een ooglijdersgasthuis laat opnemen, waaraan hij verbonden is.

— Dat doet mij van harte genoeg graaf, riep Raffles uit. Wij moeten nu maar hopen dat de oogarts niet bedrogen uitkomt. Ik zou u dus willen aanraden, zo spoedig mogelijk naar de kli-

niek van Dr. Murphy te vertrekken. Gij moet u volstrekt nergens ongerust over maken. Later kunnen wij alles wel regelen.

Ofschoon hij de grootste moeite deed om zich te bedwingen, kon de Villeneuve zijn ontroering niet meester worden en hete tranen vloeiden hem uit de ogen.

— De hemel moge het u vergelden, Mylord, wat gij thans doet aan een man, die u volkomen onbekend was tot op heden.

— Nu praten wij hierover niet langer. Gij blijft nu bij mij lunchen, deelt mij nog een en ander mede en dadelijk daarna nemen wij alle maatregelen die nodig zijn voor uw opnemng in de kliniek. En zodra dat is afgelopen, vertrek ik naar Frankrijk, in gezelschap van mijn secretaris.

— En mijn kind, mijn Jeannette? vroeg de Villeneuve op zachte toon.

— Ik had haar gaarne willen medemen graaf, maar dat lijkt mij bij nader inziens toch wat bezwaarlijk, want niemand kan zeggen welke moeilijkheden ons te wachten staan. Ik zou u echter willen voorstellen, de kleine meid tijdelijk onder te brengen bij een van mijn pachters, een brave kerel, die bijna de gehele duur van de oorlog heeft mêegestreden en die een weinig Frans spreekt om zich voor Jeannette verstaanbaar te maken.

— O, maar ik spreek al heel goed Engels Mylord, riep het kind uit, terwijl zij een kleur kreeg.

— Des te beter, meisje, zei Raffles vriendelijk. Mijn pachter heeft een paar zoons en ook een dochttertje, slechts een jaar ouder dan jij bent en ik ben overtuigd, dat je je daar uitstekend zult thuis gevoelen.

— En zal men goed voor papa zorgen? vroeg het kind, met een voor haar leeftijd buitengewone ernst.

— Zo goed als het maar kan, Jeannette, antwoordde Raffles glimlachend. Zou je graag naar buiten willen, naar een heel groot huis met een moestuin er bij, een bos, kippen en schapen, paarden en honden?

— Dolgraag, Mylord, antwoordde het kind met schitterende ogen.

— Zij heeft al die tijd aan mijn zijde geleefd, Mylord, en ik kon mijn lieveling helaas maar al te weinig genoegens doen smaken, waarop zij met haar jeugd recht had, zei de Villeneuve zacht. Ik durfde nooit alleen op straat gaan in deze eindeloze huizenzee: zij was altijd naast mij. Ik deed geen stap of zij vergezelde mij en van een vacantiereisje kon nooit iets komen. Ik wil niet klagen; ik heb wel eens anderhalf pond sterling per dag verdiend met mijn vioolspel, maar het kwam ook wel eens voor dat mijn kwaal mij een volle week thuis hield en dan werd het spaargeld weer opgeteerd.

— Aan dat alles zal nu spoedig een einde komen naar ik hoop, hernam Raffles, terwijl hij zijn arm onder die van de Franse graaf stak, teneinde hem naar de kleine eetzaal te geleiden.

— Ik hoop het, Mylord, al ware het slechts voor mijn kind. Menigmaal heb ik gebeeft bij de gedachte aan wat haar toekomst zou zijn.

Onder het spreken waren allen de eetzaal binnengegaan en het viertal nam plaats rondom de ronde tafel, waarop Gaston voor de lunch had gedekt.

De oude bediende trad een ogenblik later binnen, op de voet gevolgd door Henderson, die in dergelijke gevallen meestal de taak van tafelbediende vervulde.

Beiden trokken zich echter terug, zodra de gerechten waren opgediend.

Het bleek dat de Villeneuve ondanks zijn vier jaren van armoede en een zwervend leven zijn beschaafde manieren nog volstrekt niet had verloren.

Ondanks zijn blindheid gedroeg hij zich als een echt edelman en ook de kleine Jeannette hanteerde mes en vork, alsof zij nooit het landgoed van haar vader verlaten had.

Men sprak natuurlijk over weinig anders dan over het raadselachtige geval met de beschuldigende brieven en ook de zonderlinge verdwijning van gravin Jeanne werd besproken.

— Hebt gij de brief nog, die uw echtgenoot u schreef?

— Ja, ik draag hem meestal bij mij en toch schrijnt hij mij als een altijd open wonde.

— Zijt gij er vast van overtuigd, dat die brief door niemand anders dan uw vrouw geschreven kan zijn? Ik bedoel natuurlijk: kende de man of de vrouw, die u de brief moest voorlezen, die hand?

— Duprez las hem mij voor en hij verzekerde mij dat het de hand van mijn vrouw was.

— Gij hebt mij gezegd, dat gij op uw oppasser kondet bouwen?

— Als op een rots, Mylord! Nooit was er een eenvoudiger held, nooit was er een man, die met het kalmste gezicht van de wereld zijn leven in de waagschaal stelde om het mijne te redden. Hij was het, die mij, nadat de Duitse granaat mij zwaar gewond ter aarde had geworpen, met minachting van de duizende gevaren die hem bedreigden, naar onze eigen linies terug droeg, een afstand van bijna een halve kilometer. Ik vertrouw hem, zoals ik het mijzelf doe.

— Hij moet dus het handschrift van de gravin enige keren gezien hebben, om de brief aanstonds als door haar geschreven te herkennen?

— Hij bracht mij altijd de brieven, welke mijn vrouw mij tijdens de oorlog schreef.

— Een vergissing is nochtans niet geheel en al uitgesloten. Ik wil zeggen: Duprez zou, bijvoorbeeld wel eens niet in staat kunnen zijn om een zeer goede nabootsing van het handschrift van uw vrouw te onderkennen?

— Een nabootsing? herhaalde de Villeneuve langzaam. Mijn hemel! Wat bedoelt gij daarmee?

— Ik bedoel op het ogenblik niets anders dan dat wij rekening moeten houden met de mogelijkheid dat die brief niet door uw vrouw is geschreven. Gij houdt veel van haar en ik zal wel mogen aannemen, dat zij uw liefde beantwoordde...

— Zij hield van mij, Mylord, antwoordde de blinde eenvoudig. Zij heeft zelfs de grootste bezwaren overwonnen om met mij te kunnen trouwen, want haar gehele familie spande tegen onze echtverbintenis samen.

— Welnu, dan lijkt het mij psychologisch bijna onaannemelijk, dat een liefhebbende vrouw onmiddellijk de schuld van haar man als vaststaande aanneemt, terwijl zelfs zijn oppasser aan diens schuld geen geloof wilde hechten.

— Hij was de enige, Mylord, hernam Villeneuve bewogen.

— Goed, maar hij was dan ook maar een vreemde, hij was een man. Uw vrouw echter hield van u en het zou niet meer dan natuurlijk geweest moeten zijn, als zij tegen de gehele wereld uw onschuld zou hebben staande gehouden, als zij zich slechts de moeite had willen geven uit uw mond te vernemen of gij de laaghartige daad gepleegd had, welke u ten laste werd ge-

legd, of niet. Ik erken echter dat dit alles slechts theorieën zijn en ik ben vóór alles een man van de praktijk. Ik ga nu alles voor de opneming in de kliniek gereed maken en dan zullen wij uw dochtertje naar mijn pachter brengen.

— En gij blijft weigerachtig, om mij uw naam te noemen? vroeg de blinde op een toon van zacht verwijt.

— Als gij er dan zo op staat om hem te vernemen: gij zijt in het huis van Lord William Aberdeen, gij zit tegenover hem én mijn secretaris, Charles Brand, heeft naast u plaats genomen. Zijt gij nu tevreden?

— Ik zal de naam nooit vergeten, Mylord, luidde het op eenvoudige toon gegeven antwoord. Of ik weer ziende wordt of niet, uw naam zal tot mijn laatste snik in mijn gedachten gegrift blijven. En ik zegen het toeval, dat mij hedenochtend de weg naar uw huis deed inslaan.

Hoofdstuk IV

DUPREZ, DE OPPASSER

Vroeg in de ochtend van de volgende dag staken Raffles, Charles Brand en de trouwe James Henderson, het Kanaal over met de « Zeemeeuw », een van de snelste en grootste motorboten, waarover Raffles beschikte.

Eigenlijk is het woord oversteken hier niet geheel en al op zijn plaats, want Raffles voer het Kanaal van het ene naar het andere einde geheel door, daar hij wel in Dover aan boord was gegaan, maar zich niet naar Calais begaf. Hij

was 's ochtends met de eerste trein, via Rochester, Canterbury naar Dover gereisd had zich daar ingescheept en onmiddellijk koers gezet in de richting Cherbourg. Via de Kanaaleilanden, die hij om de noord passeerde en na een reis van ruim tien uren, rondde hij met zijn boot om vijf uur in namiddag het eiland Ouessant, ter hoogte van Brest gelegen en voer toen de grillig gevormde zeeboezem binnen, waarin de Auhne zich uitstort.

Brest ligt op de Noordelijke oever van deze eigenaardig gevormde baai en hier was het, dat Raffles besloot, voorlopig het anker uit te werpen.

De douaneformaliteiten waren spoedig vervuld, want de drie mannen hadden slechts weinig bagage bij zich, die spoedig door de douane-beambten doorzocht was.

De drie reizigers gebruikten het mid dagmaal in een der hotels aan de schilderachtige haven en bestelden daar ook een kamer voor de nacht.

Zij sliepen zeer vast en tamelijk lang en de volgende ochtend maakten Raffles en Brand bij hun kop koffie en beschilderij hun krijgsplan op.

— Wat doen wij eigenlijk het eerst? vroeg Brand.

— Het lijkt mij het best, allereerst de verblijfplaats van die Duprez op te sporen, want die brave kerel kan ons misschien inlichtingen geven, die van waarde zijn. Ik hoop dat hij zijn eigen boerderij niet zal hebben verlaten, want dan is hij zeker goed op de hoogte van de dingen, die hier in de loop der jaren hebben plaats gevonden. Wij moeten trachten te ontdekken wat het motief van die haat kan zijn geweest, waarvan de Villeneuve het slachtoffer is.

— Of welk voordeel er aan verbonden kon zijn, de graaf uit de weg te ruimen, riep Brand uit.

— Zeker, ook van dat gezichtspunt kan men de zaak beschouwen. De graaf was een rijk man naar het schijnt en zijn bezittingen moeten natuurlijk beheerd worden. Hij had ook een jonge en mooie vrouw, kortom, men kan zich hem denken als een man, die een ander in de weg stond. Wij gaan nog vanochtend op onderzoek uit. Ik zal hier een auto trachten te huren.

— Waar ligt La Cornouille ergens?

— Enige kilometers ten Noorden van Landerneau, aan de voet van de Mont d'Arrée.

— En Landerneau?

— Met de trein legt men de afstand van 25 kilometer in een kwartier af en onze auto zal er wel niet veel langer

over doen, naar ik hoop. In Landerneau is iedere week een grote markt en als Duprez in de buurt van La Cornouille nog altijd het landbouwberoep uitoefent, dan kan het niet anders of hij komt daar iedere week zijn producten afleveren en dan kan de marktmeester mij misschien wel nader inlichten. Ben je klaar?

— Ik ben tot je dienst! antwoordde Brand, terwijl hij opsprong.

Henderson werd geroepen, de drie mannen gingen de stad in en na enig zoeken vonden zij een garage, waarvan de eigenaar een gemakkelijke en snelle toerwagen, een Peugeot, disponibel had.

Raffles betaalde de hoge garantiesom, gaf zijn naam op, liet de benzinetank vullen, zette zijn handtekening in het daartoe bestemde register en reed weg.

Het bleek een gemakkelijk bestuurbare, zeer soepele en snelle auto te zijn, welke de drie mannen nu in een flink vaartje de weg opvoerde die van Brest naar Landerneau leidt.

Omtreeks half twaalf reed de auto het schilderachtige stadje binnen.

Raffles reed door tot op het grote marktplein, waar de auto voorlopig neergezet werd in de garage van het grootste hotel van Landerneau.

Daar men nog tijd in overvloed had, alvorens de lunch te gebruiken, besloot Raffles aanstonds op onderzoek uit te trekken.

Van de hotelhouder vernam hij de naam van de marktmeester en ook diens adres. Hij vond hem in een soort kantoor, dat met een smal raam op het marktplein uitkeek en vroeg hem naar Duprez.

— Is het Duprez van «La Cornemuse»? vroeg de marktmeester.

— Ligt La Cornemuse dicht bij Cornouille? was de wedervraag van Raffles.

— Een kwartier uur gaans er vandaan, mijnheer.

— Dan is het wel Duprez, die ik zoek.

— Als dat zo is, dan behoef ik mijn boeken niet eens na te slaan; ik ken hem heel goed. Een beste kerel en een grappenmaker; een man die altijd prompt betaalt wat hij koopt, die van 'n

goed glas wijn houdt, zonder ooit dronken te zijn en die dol is op zijn vrouw. Kent gij hem als ik vragen mag?

— Neen, mijnheer, antwoordde Raffles glimlachend. Ik ken hem niet, maar ik hoop hem te leren kennen. Apropos, misschien wilt gij wel zo vriendelijk zijn, mij nog een paar andere vragen te beantwoorden, nu ik toch hier ben.

— Vraag mij wat gij wilt, mijnheer en als ik kan zal ik u antwoorden.

— Welnu dan zijt gij misschien een beetje bekend met de toestanden op La Cornouille?

— Dat zou ik menen! Verscheidene pachters komen hier iedere week met hun wagens om hun groenten en hun vee op de markt te brengen en die brengen natuurlijk nieuwtjes mee.

— Prachtig! Dan zullen zij misschien ook wel eens iets over de familie de Villeneuve gesproken hebben?

Bij deze woorden betrok het gelaat van de marktmeester en hij keek Raffles zelfs een weinig wantrouwend aan.

— Die naam is geen al te goede introductie voor u, mijnheer, zei hij toen op een toon waarin minachting klonk. Kent gij die verbannen landverrader?

Raffles keek de marktmeester een ogenblik strak aan, maar hij verried niets van hetgeen er in hem omging en vervolgde kalm:

— Ik spreek niet over de graaf, ik bedoel de gravin, die toch in ieder geval niet verantwoordelijk kan worden gesteld voor wat haar echtgenoot misdreef.

— Zij woont in Brussel, antwoordde de marktmeester kortaf.

— In Brussel? Dus niet op het landgoed? Wie beheert dat dan?

— De jonge Maitrot de Villers!

— Wie is dat?

— Wie zou het zijn? Natuurlijk een zoon van de oude de Villers, antwoordde de marktmeester op een moppertoon.

— Familie van de Villeneuve's?

— Een verarmde zijtak. Maar in ieder geval heeft Raoul de Villers aangetoond het recht te hebben om er te zijn, zolang het vonnis van de krijgsraad niet herroepen wordt en dat wordt het natuurlijk nooit.

— Misschien! zei Raffles kortaf.

De marktmeester keek hem met grote ogen aan en herhaalde toen:

— Misschien? Wat wilt u daarmee zeggen? De schuld van graaf de Villeneuve staat toch vast?

— Misschien! zei Raffles voor de tweede maal. Niets is geheel zeker op deze wereld, waarde heer. Zo, zo, Raoul de Villers beheert dus het landgoed. Hij int natuurlijk ook de pacht?

— Dat spreekt vanzelf! Hij is er tijdelijk heer en meester en hij stuurt de gravin ieder kwartaal zijn afrekening. Zij heeft namelijk geweigerd nog één voet op La Cornouille te zetten en als ik een vrouw was, dan zou ik in haar plaats hetzelfde doen. Een landverrader, bah!

En ten teken van zijn verachting spuwde de marktmeester uit het openstaande raam en het had niet veel gescheeld of hij had een breedgeschouderd man met een rond, opgewekt gelaat getroffen, die juist voorbijliep.

Deze wendde zich half lachend, half boos door het openstaande venster naar de marktmeester en zei:

— Zeg eens, Grisot, ben je misschien bezig je te oefenen in het slingeren van handgranaten?

— Neem me niet kwalijk, waarde Duprez, ik had je niet zien aankomen, stamelde de marktmeester, blijkbaar een weinig verlegen.

De man wilde reeds met een glimlach verder gaan, toen Raffles haastig op het venster toetrad. Hij had de naam van de man gehoord en zei:

— Neem me niet kwalijk, goede vriend, dat ik een vraag tot u richt, maar ik zou heel graag weten, of gij Duprez van La Cornemuse zijt.

— Dat ben ik mijnheer en ik geloof dat ik daar trots op mag zijn, antwoordde Duprez en keek Raffles met zijn zijn lachende, bruine ogen een beetje onderzoekend en ook wel een weinig verbaasd aan.

— Dan kunt u mij een groot genoegen doen, als u mij slechts vijf minuten te woord wilt staan.

— Zaken doen? vroeg Duprez met een knipoogje. Varkens kopen?

— Neen, vriend, ik ben geen veehandelaar, antwoordde Raffles glimlachend. Het betreft een persoonlijke, maar ernstige zaak, liet hij er op fluisterende toon op volgen. En ik ben het toeval dankbaar dat u juist hierheen bracht.

— Ik heb eigenlijk een afspraak met een afnemer in de stad, maar vijf minuten kunnen er wel af. Ik moet bekennen dat u mij nieuwsgierig hebt gemaakt, want voor zover ik weet, heb ik u mijn gehele leven nog niet gezien.

— Dat is ook niet goed mogelijk, vriend Duprez, hernam Raffles. Wacht, ik kom bij u!

Hij bedankte de marktmeester, verliet diens kantoor en voegde zich bij Duprez, met wie hij langzaam voortliep in de schaduw van de hoge olmen, die het plein omzoomden, waar het op dit ogenblik nog tamelijk stil was.

Na enige seconden te hebben nagedacht begon Raffles:

— Ik kan mij voorstellen, dat u zeer verbaasd zijt, mijn waarde Duprez, maar als gij u slechts even naar mij wilt luisteren, zal het u heel spoedig duidelijk worden wat ik van u verlang; gij moet ook volstrekt niet schrikken of ongeduldig worden, maar ik heb niet later dan gisteren uw vroegere kapitein, graaf Reynaud de Villeneuve gesproken.

Ondanks Raffles' waarschuwing, maakte Duprez een zijsprong en uitte een kreet, die een troep mussen op tien meters afstand verschrikt uit elkaar deed stuiven.

Toen greep hij de hand van Raffles en drukte die met zoveel kracht, dat de ander er een pijnlijk gezicht van trok en riep, hees van aandoening:

— U hebt de kapitein gesproken? U hebt hem gezien? Waar, wanneer? Hoe is het met dat schatje, met de jonge juffrouw Jeannette? Is de kapitein gezond? Waarvan leeft hij? Mijn God, het is of mijn hoofd als een smidse hamert! Mijn brave kapitein! Neem mij niet kwalijk; ik heb mij zelf niet kunnen beheersen, naar het schijnt! Ik zal kalm zijn, ik zal u rustig laten praten!

De brave kerel had een vuurrode zakdoek te voorschijn gehaald, wiste er zijn voorhoofd mee af en propte toen de doek in zijn sterke handen samen. Hij hield de ogen neergeslagen; dat was zeker om de tranen te verbergen, die hij er onweerstaanbaar in voelde opwellen.

— Ik heb hem te Londen gesproken, vriend Duprez, begon Raffles. Hij is gezond, tenminste naar omstandigheden redelijk wel. De kleine Jeannette begeleidt hem altijd door de stad...

— En waar leeft hij van?

— Hij speelt viool.

— Wat? Op straat, als een bedelaar? riep Duprez op een toon van ontzetting uit, terwijl hij Raffles bij de arm greep.

— Ja, waarde vriend, antwoordde Raffles op zachte toon. Hij is blind, wat je natuurlijk ook weet en hij wist geen ander middel om zijn brood te verdienen.

Duprez bekommerde zich nu blijkbaar volstrekt niet meer om de tranen, die hem overvloedig over de wangen stroomden en snikkend zei hij:

— Gij ziet mij huilen als een klein kind, mijnheer, maar ik schaam er mij niet voor. Gij hadt hem moeten kennen, zo fier, zo knap, een model voor een schilder. En eindeloos goed, mijnheer, eigenlijk veel te goed en te toegevend voor mij, want de onhandigheden die ik beging, zijn niet te tellen. Sprak hij, neen, ik moest het liever niet vragen.

— Vraag het maar wel, Duprez, moedigde Raffles hem glimlachend aan.

— Sprak hij nog over mij?

— Hij sprak inderdaad over je, Duprez en in bewoordingen, die je goed zouden hebben gedaan, als je ze had kunnen horen. Hij sprak over je als over de dapperste en braafste kerel, die hij bij het regiment gekend had.

— God zegene hem, mompelde Duprez voor zich heen en hij kneep zich zelf met geweld in de arm, om niet opnieuw in snikken los te barsten.

Toen vermande hij zich en vroeg, glimlachend door zijn tranen:

— Hoe ging het mijnheer? Hoe is het mogelijk dat gij geweten hebt, wie hij was?

— Ik wist het niet; ik heb het hem eenvoudig gevraagd, antwoordde Raffles.

En nu deelde hij hem in weinige woorden mee wat er twee dagen te voren te Londen was voorgevallen en wat hij de graaf beloofd had.

— Ik heb altijd gezegd dat hij onschuldig was, dat hij met die gehele vervloekte zaak onmogelijk iets uitstaande had kunnen hebben, al zaten alle zakken van zijn uniform propvol bewijzen van het tegendeel. Ja, ik zou het waarachtig nog niet geloofd hebben, zelfs al had hij het zelf bekend! Hij, zo dapper, zo edelmoedig, altijd de eerste in de aanval en de laatste om terug te trekken, hij een landverrader? Ezels en gekken, die het durven volhouden! En nu zwerft hij daar in de vreemde en haalt op straat zijn kostje op met viool spelen! Had ik toch maar mijn oor-

spronkelijk plan gevolgd, had ik mijn boerderij er maar aan gegeven en was ik hem maar gevolgd naar Londen, mij-nentwege naar Kaapstad! Ik zou over hem gewaakt hebben; ik zou voor hem hebben gewerkt, al weet ik zeker dat hij het toch niet zou hebben toegestaan. En nu wilt u, mijnheer, dat ik u behulpzaam ben om, wat gij een raadsel noemt, op te lossen?

— Ja, Duprez, daarvoor ben ik hier gekomen. Ik hoop dat je me zult kunnen bijstaan. Je herinnert je toch zeker nog alles uit die tijd?

— Of ik het mij herinner? Al zou ik honderd jaar worden dan zou ik u nog op mijn sterfbed alles haarfijn kunnen vertellen.

— Des te beter; dan neem ik u nu dadelijk mee en gij doet uw verhaal aan mij en aan mijn beide metgezellen.

Hoofdstuk V

HET ONDERZOEK NEEMT EEN AANVANG

Duprez maakte eerst zijn zaken met zijn afnemer in orde en hij kwam tegen het uur van de lunch in het hotel «De Drie Musketers», waar Raffles en zijn beide reisgenoten hun intrek hadden genomen.

Duprez werd uitgenodigd om aan de lunch deel te nemen, welke Raffles op zijn kamer had laten opdienen.

En toen zij hun koffie dronken begon Raffles met zijn vragen.

— Begin maar eens, vriend Duprez, met een sigaar op te steken en zeg mij dan eens, of u het adres van gravin de Villeneuve in Brussel bekend is.

— Ik weet alleen dat zij aan de Avenue Louise woont, Mylord, antwoordde Duprez. Het nummer kan ik u echter niet zeggen.

— Nu, dat zal wel zijn uit te vinden. Je hebt haar zeker nooit meer gezien, nadat zij La Cornouille verlaten had?

— Neen, Mylord.

— Kent gij persoonlijk de familie Luquet, bij wie de kleine Jeannette inder-tijd werd opgenomen?

— Dat zou ik menen! De oude Luquet is een oom van moederszijde van mij!

— Des te beter! Wonen zij nog altijd in de streek?

— Nog altijd!

— Hoe lang zijt gij bij kapitein de Villeneuve in dienst geweest?

— Van 1 September 1939 af, Mylord.

— Dan zult gij er misschien wel van op de hoogte zijn of hij persoonlijke vijanden had?

— Vijanden, de graaf? zei Duprez met een ongelovig gezicht. Maar dat is onmogelijk, Mylord! Hij was de goedheid zelf, zeg ik u, hij had niet anders dan vrienden!

— Maar kan hij niet de naijver hebben opgewekt van deze of gene? Men zegt dat mevrouw de gravin heel mooi was. Kan hij wellicht een medeminnaar hebben gehad?

Duprez scheen zij hersens tot het uiterste in te spannen en toen kwam er plotseling een uitdrukking op zijn gezicht die Raffles de overtuiging schonk, dat hij wellicht al weer een stap in de goede richting had gedaan.

— Ik ken iemand, die al vóór het huwelijk van mademoiselle de Guernaut een goed oogje op haar had en haar naliep, als het mij veroorloofd is, die uitdrukking te gebruiken. Hij had echter niet de minste kans om te worden verhoord, want zij kon hem niet luchten of zien!

— De naam van die afgewezen minnaar?

— Raoul Maitrot de Villers!

— De verre bloedverwant die nu het landgoed beheert?

— Dezelfde!

— Wie heeft hem daartoe eigenlijk aangesteld?

— Wel, dat deed hij zichzelf. Er was niemand anders, dat is de zaak. Er is in de oorlog een broer van mijnheer de graaf gesneuveld, en dat was de enige die hij had. En nog heel wat meer familieleden zijn op het slagveld gebleven; Raoul de Villers was de enige die in de termen viel, om, wanneer mijnheer de graaf er niet meer mocht zijn, het landgoed te beheren.

— Kent gij hem persoonlijk?

— Dat is te zeggen, zoals een pachter zijn landheer kent.

— Gij zijt dus een pachter van hem? vroeg Raffles verwonderd. Ik dacht dat gij een zogenaamde herenboer waart.

— Zover heb ik het nog niet gebracht Mylord, zei Duprez hoofdschuddend. Ja, als mijnheer de graaf hier nog de scepter had gezwaaid dan zou hij mij wel hebben toegestaan de boerderij te kopen, tegen niet al te veel geld; maar mijnheer de Villers is een kwade pier, als ik het zo maar eens mag uitdrukken.

— Getrouwd?

— Neen, hij is vrijgezel.

— Hij weet natuurlijk waar de gravin zich bevindt?

— O ja, heel goed! antwoordde Duprez meesmuilend. Ik weet zeker, dat hij haar menigmaal gaat opzoeken; hij schijnt nog altijd het plan niet te hebben opgegeven, haar tot zijn vrouw te maken.

— Maar dat kan hij toch onmogelijk, zolang de gravin niet wettig van haar man gescheiden is! riep Brand verwonderd uit.

— Natuurlijk niet, mijnheer, maar daar legt hij het juist op aan. Gij kijkt mij verwonderd aan en vraagt u zeker af hoe ik dat kan weten, maar zijn kamerbediende is een kletskaus en laat meer los dan hij eigenlijk moest doen.

— En gelooft gij dat de Villers succes heeft met zijn pogingen, om de gravin tot een scheiding te bewegen?

— Niet in het minst, Mylord. Hij kon evengoed tegen de stenen redeneren. De gravin moet hem zelfs al een paar malen verzocht hebben, haar zijn bezoeken te besparen, maar hij geeft het niet op; hij dringt haar nog altijd zijn gezelschap op.

— Gelooft gij dat de gravin recht kan laten gelden op de bezitting en op het familievermogen, wanneer haar man kwam te sterven?

— Wel neen, Mylord! riep Duprez verbaasd uit. Weet gij dan niet, dat de zitting van de graaf en zijn fortuin door de Staat in beslag zijn genomen? Dat vormt een deel van zijn straf. Bij zijn dood komt alles aan mijnheer de Villers.

De graaf had nog geen tijd gehad om een testament ten gunste van zijn vrouw te maken, die dus slechts een gering deel voor zichzelf kan opeisen en al had hij dat wel gedaan, dan zou de beslissing van de krijgsraad dat testament toch ongeldig hebben gemaakt. Mijn arme meester is straatarm en de gravin is er niet veel beter aan toe.

— Maar de marktopzichter zei, dat de Villers haar geregeld ieder kwartaal een afrekening zendt, riep Raffles uit.

— Het is me de afrekening wél! zei Duprez spottend. Iedere drie maanden vijftig duizend frank; denkt gij dat zij daar behoorlijk van kan leven in Brussel? En ik geloof dat hij dat geld ook niet zou zenden, als zij er geen recht op kon laten gelden, want hij is zo gierig als Harpagon.

— Waar leeft zij dan toch in 's hemelsnaam van? Men kan toch in Brussel van tweehonderd duizend francs per jaar onmogelijk bestaan, merkte Brand op.

— Zij had nog wat juwelen, die haar persoonlijk eigendom waren en van de opbrengst kon zij het nog wel een tijd uitzingen.

— Weet zij dat haar echtgenoot blind is?

— Nu weet zij het, maar daar zijn maanden over heen gegaan.

— Hoe is het mogelijk? Las zij dan in het geheel geen kranten? Heeft zij niets gelezen van het proces tegen haar man?

— Dat moet wel zo zijn, want ik heb mij laten vertellen, dat het bericht van zijn veroordeling haar als een donderslag trof.

— Gij hebt er zeker niet het flauwste besef van, waar zij kon vertoeven, toen gij met uw meester vier dagen na de uitspraak van het vonnis op La Cornouille kwaamt?

— Ik begreep er evenmin iets van als mijn arme kapitein. Mylord. Het was ons een raadsel en dat is het nu nog voor mij.

Raffles bleef enige tijd in gedachten verzonken voor zich uitstaren en hernam toen:

— Hoe oud is mijnheer de Villers ongeveer?

— Een jaar of veertig.

— Heeft hij in de oorlog meegevochten?

— Jawel, met een blauw potlood, antwoordde Duprez minachtend. Hij was bij de censuur, een pennelikker.

— Bij de censuur? riep Raffles op levendige toon. Zeg mij eens: bij welk regiment stond hij?

— Bij het 97e Alpenjagers.

— Dus bij hetzelfde regiment als graaf Villeneuve en gij zelf? riep Raffles opgewonden.

— Inderdaad. Maar ik zeg u dat wij hem heel weinig te zien kregen, want wij waren altijd in de voorste linies, met nu en dan aflossing, en hij bleef in zijn kantoor.

— Wel, wel, dat is heel belangwekkend, bromde Raffles. Alle brieven van het regiment die er binnenkwamen of uitgingen moesten dus zijn kantoor passeren?

— Zo is het, Mylord.

— Waar was hij, toen het proces tegen de graaf gevoerd werd?

— Altijd op dezelfde plek. Maar mag ik weten waarom gij mij dat alles vraagt, Mylord?

— Omdat, ik geloof wel, dat ik je kan vertrouwen, Duprez?

— Dat kunt gij, Mylord.

— Nu dan, omdat ik ernstige vermoedens koester, dat mijnheer Raoul de Villers in deze kwestie een verradersrol heeft gespeeld en daarom ben ik voornemens de zaak nauwkeurig te onderzoeken. Weet gij ook, mijn waarde Duprez, of er een goede verstandhouding heerste tussen uw kapitein en mijnheer de Villers?

— Voor zover ik kan nagaan, Mylord, gingen zij vriendschappelijk met elkaar om, maar ik herhaal u, dat zij elkaar maar weinig te zien kregen.

— Wist de graaf, dat de Villers vroeger zijn vrouw het hof had gemaakt?

— O ja, maar hij lachte er wat om. Hij wist wel, dat hij op haar trouw als als op een rots kon bouwen.

— Geloof gij dat ik nu op dit uur

mijnheer de Villers op La Cornouille zou aantreffen?

Duprez raadpleegde zijn horloge en antwoordde:

— Als gij u wat haast, zult gij hem daar zeker wel vinden.

— Zoudt gij ons als gids willen dienen?

— Ik verlang niets liever, Mylord, ik heb mijn wagen en paard hier, het is nauwelijks een half uur van Landerneau.

— Dan zult gij voor ons uit moeten rijden, want wij hebben een auto, zei Raffles glimlachend.

— Zoveel te beter, Mylord, want om u de waarheid te zeggen is mijn wagen wel geschikt voor mijn harde boten, maar voor deftige mensen als gij zijt, is het toch niet je ware.

Men zou aanstonds opbreken en Brand ging de hotelhouder verzoeken, hun kamers ook voor die nacht voor hen in gereedheid te houden.

Duprez ging zijn wagen en paard uit de stal halen en Henderson kwam met de auto voorrijden. Enige minuten later was men onderweg naar La Cornouille.

Raffles scheen slechts weinig oog te hebben voor het fraaie landschap, hetwelk zich aan zijn ogen voordeed, maar dacht ingespannen na.

Toen wendde hij zich tot Brand met de opmerking:

— Ik gaf er heel wat voor, als ik eens verschillende veteranen kon ondervragen, die tijdens het proces bij het 97e regiment Alpenjagers hebben gediend en zowel kapitein de Villeneuve als die de Villers gekend hebben. Men spreekt van het wantrouwen, dat tegen de kapitein gerezen was. Als dat wantrouwen volstrekt geen reden van bestaan had, omdat de Villeneuve volkomen onschuldig was, dan is het duidelijk, dat men dat wantrouwen kunstmatig heeft gewekt. En als de Villers dat gedaan heeft, als die de rol van een Jago heeft vervuld, dan moet dat nog te bewijzen zijn, dunkt mij.

— Lastig, Edward, heel lastig, zei Brand hoofdschuddend. De laster is on-

grijpbaar, zijn oorsprong valt meestal in het geheel niet aan te wijzen. De volksmond zegt het zo raak: Wie het gedaan heeft, ligt op het kerkhof. Ik erken echter dat het niet zonder waarde zou zijn, als je er in kondet slagen, enige collegas van de Villeneuve op te sporen. Wat ben je nu eigenlijk van plan op La Cornouille te doen?

— Dat is mij zelf nog niet helemaal duidelijk. Ik zou gaarne die de Villers eens willen bestuderen, maar ik weet eigenlijk niet goed welke reden ik kan aanvoeren om bij hem toegelaten te worden. Een vermomming is in dit speciale geval niet bruikbaar, omdat ik nu eenmaal mijn spel geheel heb bloedgelegd en reeds verscheidene mensen weten, dat de man, die deze zaak wil ophelderen, Lord William Aberdeen is. Het moet echter ook zonder vermomming kunnen gaan. En ik zal voorzichtig moeten optreden, want lieden, die in staat zijn tot zulk een schurkenstreek, zijn uiterst sluw en ook zeer gevaarlijk. De Villers had er natuurlijk op gerekend, dat kapitein de Villeneuve ter dood zou worden veroordeeld; hij kon bij het maken van zijn plannen niet vooruit hebben gezien, dat diens blindheid hem voor de dood door de kogel zou vrijwaren.

— Zeg dat je een huis gekocht hebt in de buurt en maak als aanstaande buurman een beleefdheidsvisite.

— Dat kan ik doen; er blijft ook trouwens weinig anders over. Het is echter te betreuren, dat ik op die wijze niet in staat zal zijn, zoals ik eigenlijk voornemens was, het inwendige van zijn secretaire eens aan een nader onderzoek te onderwerpen. Wie weet wat men daar in zou kunnen ontdekken.

— Weet je wat me daar in valt, Edward?

— De Villeneuve werd beschuldigd van verstandhouding met de vijand. Natuurlijk moet hier sprake zijn geweest van een bepaald persoon. Welnu, tracht de Duitse majoor te vinden, met wie de Villeneuve in betrekking moet hebben gestaan en zeg hem, dat er hier een mensenleven op het spel staat,

meer zelfs nog. Het gaat hier om de eer van een fatsoenlijk man.

Raffles liet een sarcastisch lachje horen.

— Charles, Charles, zei hij, wat ben je soms nog naïef! Je hebt nooit aan den lijve ondervonden waatoo de Duitsers in staat zijn. Ik heb verhalen gehoord van Fransen, Belgen, en Nederlanders over de wandaden der Duitsers in de bezette landen, over de gruwelen die ze bedreven hebben en de ontelbare daden van willekeur, om nog maar niet te spreken van de slachtoffers hunner terreur, die ze tegen de muur hebben gezet. En zou je nu heus denken dat zo'n Duitser zich ook maar iets zou aantrekken van het lot van een veroordeelde spion? Natuurlijk zijn er uitzonderingen op de regel; natuurlijk zijn er goede Duitsers, maar ze zijn met een lantaarntje te zoeken. En het er op wagen dat die Duitse majoor zo'n uitzondering is, wil ik liever niet.

Brand zweeg. De reprimande van Raffles had indruk op hem gemaakt.

— Ik heb inderdaad niet zo gauw aan de mentaliteit der Duitsers gedacht, zei hij ten slotte.

— Nog een ogenblik zwegen de beide vrienden en toen hernam Raffles weer.

— Misschien kon een nachtelijk bezoek er op gewaagd worden. Wie weet valt er onder de papieren van de Villers iets te ontdekken, wat als een aanwijzing van zijn schuld kan worden beschouwd, al is het dan niet zeer waarschijnlijk. Wanneer men er de Villers niet toe kan brengen te bekennen dat hij zelf de beschuldigende brieven in de tuniek van kapitein de Villeneuve heeft gestopt, dan zie ik zelf niet goed in, hoe wij een herziening van het proces tot stand kunnen brengen.

— Misschien heeft hij wel medeplichtigen gehad, Edward.

— Dat overwoog ik zoeven ook en daarop is mijn hoop gevestigd! riep Raffles uit. Medeplichtigen kunnen tot spreken worden gedwongen.

— Een misschien is het wel aan te tonen, dat hij met opzet, als chef van de censuur van zijn regiment, brieven van of aan de kapitein heeft onderschept.

— Ook dat moeten we beproeven, hernam Raffles. Maar daar zijn we reeds aan het doel van onze tocht, naar ik geloof.

Duprez had zich namelijk op het houten bankje van zijn tweewielige sjees omgekeerd en wees met uitgestrekte vinger naar een zeer fraai herenhuis in de stijl van het begin der 18de eeuw en de beide vrienden begrepen, dat dit La Cornouille moest zijn.

Duprez hield zijn paard in en ook Henderson stopte.

— Hier zullen onze wegen zich moeten scheiden, Mylord! riep Duprez en hij wees op een breed, uitstekend onderhouden grintpad, aan weerszijden door een brede grasberm omzoomd, dat naar het huis voerde. Gij moet die weg volgen en hebt dan binnen vijf minuten het grote toegangshek bereikt. Ik echter moet rechtsaf slaan. Zie, dat rookwolkje daarginds, boven de bomen. Dat stijgt uit de schoorsteen van mijn huis; de kleine Marianne is zeker al druk bezig voor het middagmaal. Wanneer gij mij nog iets te vragen hebt, Mylord, ik ben na zeven uur gaarne weer tot uw dienst, maar nu moet ik hard aan het werk op de akker.

— Ik weet niet of ik nog gelegenheid zal hebben, je vandaag te bezoeken, beste Duprez, maar het spreekt van zelf dat wij nog niet van elkaar af zijn, gaf Raffles ten antwoord. Ik heb je nog voor verschillende dingen nodig en ik reken op je hulp. Tot ziens dus!

Hij drukte de man die van zijn wagen was gekomen, krachtig de hand en zei daarop tot Henderson:

— Vooruit, James! Volg dat grintpad.

De auto stelde zich weer in beweging en stond vijf minuten later stil voor een monumentaal, door een meesterhand gedreven hek.

Hoofdstuk VI

DE LONT WORDT AANGESTOKEN

Omstreeks een half uur later reed de auto in snelle vaart weer naar Landerneau terug en werd weer in de garage van het hotel « De Drie Muskettiers » neergezet.

Raffles en Brand begaven zich dadelijk naar hun kamers en daar begon de jonge man :

— Wat denk je nu eigenlijk van de Villers ? Je hebt gedurende de rit geen tien woorden gesproken.

— Dat moet je me maar niet kwalijk nemen, Charles, mijn gedachten waren zeker geheel bij de zaak, die ons bezig houdt. Je vroeg me wat ik van de Villers denk ? Wel, een man met uiterst hoffelijke omgangsvormen, een en al glimlach, elegant en geestig en zo gevaarlijk als een boa constrictor. Glad en behendig, sluw en lastig te vangen. Ik heb met zorg zijn ogen bestudeerd ; het zijn de echte ogen van de man, die voor geen enkel middel terugdeinst, om zijn plannen te bereiken.

— Intussen heeft dit bezoek ons niet veel verder gebracht, want wij hebben over niets anders gesproken, Edward dan over je voornemens om hier in de buurt een landgoed te kopen.

— En toch geloof ik niet dat ons bezoek geheel en al vruchteloos is geweest. Want ik geloof dat ik het huis wel zou kunnen uittekenen, dat Villers ons met zoveel trots liet bewonderen. En dat kan mij nog wel van pas komen.

— Wat ben je nu van plan ?

— Over tien minuten vertrekken wij naar Brussel, Charles. Met de auto is het zeer gemakkelijk in acht à tien uren te doen. Ik wil met gravin de Vil-

leneuve spreken ; zij moet mij zeggen, of zij inderdaad de brief heeft geschreven, die de kloof tussen haar en haar echtgenoot ondempbaar maakte. Is dat niet het geval, en ik ben daar reeds bij voorbaat van overtuigd, dan kan niemand anders dan de Villers die brief geschreven hebben.

De beide vrienden verfristen zich met een bad en nadat de benzinevoorraad van de auto weder was aangevuld, nam Raffles achter het stuurwiel plaats, terwijl Brand naast hem ging zitten.

Henderson, die hier de weg nog niet al te goed kende, zou de tijd zo goed mogelijk trachten door te brengen met een lange wandeling in de omstreken.

Het was drie uur in de namiddag, toen de auto de 600 kilometer lange weg naar Brussel begon. Zelfs wanneer er zeer snel gereden werd, behoefde Raffles er niet op te rekenen, dat hij vroeger dan omstreeks middernacht zou aankomen.

Om bij half twaalf reed het voertuig de Belgische hoofdstad binnen en hield stil voor het hotel «de la Promenade», dat een zeer ruime garage heeft en waar het nachtpersoneel dadelijk ijverig in de weer was, om de reizigers te ontvangen.

Niet zonder enige moeite wisten de beide vrienden zich een kamer te verschaffen, maar zij moesten genoegen nemen met een kleine kamer op de bovenste verdieping. Het reisseizoen was in volle gang en alle hotels waren geheel bezet.

Raffles en Brand sliepen bijna onmiddellijk in na de vermoedende rit, maar

toch zaten zij de volgende ochtend om negen uur reeds aan het ontbijt.

Toen zij het hotel een half uur later verlieten, wist Raffles nauwkeurig het nummer van het huis aan de Avenue Louise, hetwelk door de gravin de Villeneuve werd bewoond.

Een kelner had het hem weten te vertellen, die toevallig daar in de buurt woonde.

Het bleek een oud herenhuis te zijn waar gravin de Villeneuve een toevlucht had gezocht en zij bewoonde er slechts de tweede verdieping van.

Toen de auto stopte, vroeg Brand:

— Is het eigenlijk geen erg onbescheiden uur om bezoeken af te leggen?

— Het is inderdaad niet zeer geschikt voor beleefdheidsvisites, maar het betreft hier een ernstige zaak en ik denk wel, dat de gravin mij aanstonds zal ontvangen. Blijf hier zolang op mij wachten.

Raffles ging op de huisdeur toe en belde aan. Hij haalde een visitekaartje uit zijn zak, waarop hij reeds van te voren de woorden geschreven had:

« Lord Alberdeen verzoekt vriendelijk, bij mevrouw de gravin te worden toegelaten in verband met een zeer gewichtige aangelegenheid, die voor haar van groot belang is. »

De deur werd geopend door een chasseur, aan wie Raffles het kaartje ter hand stelde, met het verzoek, het onmiddellijk aan de gravin te willen brengen.

De knaap liet de bezoeker in een onderwets gemeubeld klein vertrek, wipte de trappen op en kwam reeds enkele minuten later weer beneden met het verzoek aan Raffles, hem te volgen.

Deze besteeg op de hielen van de chasseur een brede, met een dikke loper belegde trap, volgde een gang, met zwaar eikenhout beschoten en hield toen voor een fraai gebeeldhouwde deur.

De chasseur maakte plaats voor hem na de deur te hebben geopend en even later stond Raffles tegenover gravin Jeanne de Villeneuve, die zijn kaartje nog in de hand hield.

Zij was ongetwijfeld een zeer schone vrouw. Zij was reeds geheel gekleed, in een smaakvol maar zeer eenvoudig japon.

Een ogenblik bleef zij Raffles nieuwsgierig en zwijgend aankijken en zei toen met een diepe, melodieuze stem:

— Gij zijt mij wel enigszins verbaasd over uw bezoek, Mylord. Gij zijt zonder twijfel een Engelsman; uw visitekaartje wijst het uit. En gij praat van een belangrijke zaak; ik kan mij echter volstrekt niet voorstellen, welke zaak in mijn omstandigheden voor mij van belang zou kunnen zijn.

— O ja, die zaak is er toch ongetwijfeld, gravin, zei Raffles ernstig. Er is één zaak te wereld, die u boven alles ter harte moet gaan. Moet ik haar nog noemen?

De gravin legde de hand op het hart en haar gelaat werd krampachtig vertrokken door de rilling die er over liep. Zij trachtte iet te zeggen, maar slechts haar lippen bewogen, zonder dat er enig geluid hoorbaar was.

— Ik hoop dat gij sterk zult zijn, gravin, want wat ik u heb mede te delen, al is het dan ook niet van droevige aard, zal u diep schokken, de lippen der gravin.

Er speelde een bitter glimlachje om

— Hoe kunt u mij een zodanig bericht brengen?

— Dat kan ik, gravin en gij zult dat zelf bevestigen, als ge mij hebt aanhoord. Ik ben een Londenaar en in mijn stad heb ik uw echtgenoot ontmoet.

Jeanne de Villeneuve slaakte een gesmoorde kreet en liet zich op een stoel neervallen. Zo zat zij even met gebogen hoofd, volstrekt onbeweeglijk, de hand tot een vuist gebald op de knie rustend een beeld van smart en vertwijfeling.

— Gij vraagt mij niet naar hem? vroeg Raffles op een toon van verwijt. Gij wilt niet weten wat hij te zeggen kan hebben gehad?

— Niet verder, Mylord! Gij martelt mij! riep de gravin uit. Ik weet immers wat hij gedaan heeft! Ik ben een Franse vrouw, ik heb bitter geleden onder de gesel van de oorlog en 't denkbeeld dat

mijn man, dat de man die ik zo innig had liefgehad, zijn land heeft kunnen verraden, het is meer dan ik kon dragen!

— Ik geloof dat gij veel aan uw echtgenoot zult hebben goed te maken, gravin, want gij hebt hem zwaar onrecht aangedaan.

Jeanne de Villeneuve hief met een ruk het hoofd op en keek Raffles met een doorborende blik aan.

— Wat meent gij met die woorden. Mylord? In welk opzicht zou ik hem groot onrecht hebben kunnen aandoen?

— Gij hebt hem voor schuldig gehouden; gij hebt het mogelijk geacht, ja zelfs als vaststaand aangenomen, dat een man van de edele inborst van uw echtgenoot zulk een afschuwelijk misdrijf kon hebben gepleegd. Welnu, ik zeg u dat hij niet schuldig is. Nooit heeft hij zijn land willen verraden; hij heeft er zelfs niet aan gedacht!

De ongelukkige vrouw werd bleker dan een doek en begon over haar gehele lichaam te sidderen.

Zij wilde opstaan, maar viel machteloos weer op haar stoel terug.

Toen barstte zij uit:

— Houd mij niet voor slechter dan ik ben, Mylord. God alleen weet hoe ik geworsteld heb tegen mijn eigen hart. Aanvankelijk kon en wilde ik hem niet voor schuldig houden, maar men zei mij...

— Wie is die «men», gravin? vroeg Raffles kortaf.

— Gij kent hem niet... zei de gravin half voor zich heen.

— Ik geloof hem wel te kennen! Hij heet Raoul Maitrot de Villers, niet waar? Wat zei hij u?

— Hij zei mij en herhaalde het telkens, dat de bewijzen overstelpend waren, dat er helaas aan de schuld van mijn echtgenoot geen seconde kon worden getwijfeld!

— Precies en gij hebt dus eerder die verre bloedverwant geloofd, ofschoon gij alle redenen hadt om hem te wantrouwen, dan uw eigen man!

— Mijn man kon mij niets zeggen, Mylord! riep Jeanne de Villeneuve op hartverscheurende toon. Ik wist dat alles veel te laat! Ik durfde in dat tijdperk van mijn leven nauwelijks een dagblad inzien, uit vrees van weer over die ellendige toestand te moeten lezen, waarin mijn land verkeerde... hoe het onder de voet werd gelopen door die mannen van Hitler met hun zware laarzen... ik heb niet eens de val van Parijs willen lezen... Ik vernam pas van het proces, dat achter de demarcatielijn werd gevoerd, toen het reeds achter de rug was. De Villers zond mij krantenuitknipsels en daarin las ik de afschuwelijke waarheid.

— Wat deedt gij toen?

— Ik verliet aanstonds ons huis, de gedachte was mij ondragelijk, dat ik daar temidden van de Duitse bezetting, zou moeten blijven.

— En geen seconde hebt gij er aan gedacht uw ongelukkige man naar de vreemde te vergezellen?

— Ik wist toen nog niet, dat hij blind was, riep de jonge vrouw handenwringend uit.

— Stond dat dan niet in die krantenuitknipsels? vroeg Raffles zeer verbaasd.

— Niets daarvan!

— Dan moeten ook die knipsels vervalst zijn! riep Raffles op heftige toon. O, de ellendige schurk!

— Wat spreekt gij toch, Mylord! Wat betekenen uw woorden? vroeg Jeanne de Villeneuve, terwijl zij wankelend opstond.

— Zij betekenen, gravin, dat gij het beklagenswaardige slachtoffer zijt geworden van een allerlaagst complot! antwoordde Raffles heftig. De hemel is mijn getuige, ik verlies niet spoedig mijn kalmte, maar dit brengt mijn bloed aan het koken! Maar beantwoordt mij nog eerst deze vragen; aanstonds zal ik u alles uitleggen: Wat gebeurde er met de kleine Jeannette, toen gij vertrokt? Waarom hebt gij haar niet met u meegenomen?

— Ik was van plan terug te keren om mijn kind te halen, zodra ik zekerheid kon hebben, dat mijn man, die ik wel voor schuldig moest houden, het land had verlaten, antwoordde de jonge vrouw op doffe toon. Ik liet Jeannette achter in de hoede van betrouwbare lieden. Toen ik terugkeerde om haar te halen, was zij verdwenen en vernam ik dat mijn echtgenoot het kind met zich had meegenomen.

Raffles stak met een haastige beweging de hand in zijn zak en haalde er een verfrommeld stuk papier uit, een brief, waarvan de letters gedeeltelijk waren uitgewist door de brandende tranen, die er schijnbaar op waren gevallen.

Hij stak haar de brief toe en zei:

— Uw echtgenoot vertrouwde mij dit briefje toe, dat gij hem zoudt hebben doen toekomen, toen hij op La Cornouille vertoefde, in de tijd die verliep tussen de uitspraak van de krijgsraad en zijn gedwongen vertrek naar het buitenland, dus toen hij op La Cornouille nog enige zaken te regelen had. Hebt gij hem deze brief inderdaad geschreven?

Jeanne de Villeneuve keek naar het briefje en het was haar alsof zij een geestverschijning zag. Haar ogen hadden een starende uitdrukking, haar mond was krampachtig vertrokken. Zij tastte met een vaag gebaar naar het hoofd en stamelde half wezenloos:

— Nooit, nooit heb ik hem deze brief geschreven! Als ik hem gezien had in die tijd, als hij tegenover mij gestaan had en mij gezegd had dat hij onschuldig was, ik zou het toen hebben geloofd, al waren alle bewijzen tegen hem!

— Kunt gij u niet voorstellen, wie dan dit vervalste briefje geschreven heeft, dat uw ongelukkige echtgenoot

wel met gedachten aan zelfmoord moest vervullen?

— Ik weet het niet; het is mij eensklaps alsof ik niet meer kan denken!

Zij wankelde en zou gevallen zijn, als Raffles haar niet in zijn armen had opgevangen en haar behoedzaam naar de sofa had geleid. Hij liet haar daarop plaats nemen, haalde het flesje met een opwekkend middel te voorschijn, dat hij met opzet had medegenomen en liet haar enige druppels drinken. De invloed liet zich bijna dadelijk gevoelen. Er kwam wat kleur op de wangen van de jonge vrouw, haar ogen staarden minder wild voor zich uit en zij scheen haar gedachten ook beter te kunnen verzamelen. Zich uit alle macht tot kalmte dwingend, vroeg zij:

— Vertel mij alles, Mylord, alles, zonder mij iets te verzwijgen, ook uw vermoedens niet. En als mijn man werkelijk onschuldig is dan zal ik niet rusten voor zijn onschuld aan het daglicht is gebracht en mijn gehele leven zal ik hem zijn vreselijke smart trachten te verzachten.

— Misschien zoudt gij er beter aan gedaan hebben gravin, spontaan aan die gevoelens toe te geven en niet eerst af te wachten, tot een vreemde hier kwam, om u te zeggen dat uw man onschuldig was. Het klinkt hard wat ik u daar zeg, maar ik kan het niet verzwijgen! En thans zal ik u mededelen, wat er sedert een paar dagen gebeurd is. En Raffles begon te verhalen. Hij sloeg niets over, hij deelde de ongelukkige vrouw alles mede en toen hij alles gezegd had, heerste er lange tijd stilzwijgen in het vertrek.

En toen, als een verlossing, kwamen de tranen, die overvloedig naar de ogen van de ongelukkige vrouw drongen en zich een weg baanden. Zij liet zich voorover op de sofa vallen en brak in hartverscheurend snikken uit.

Hoofdstuk VII

DE MIJN ONTPLOFT

Er waren omstreeks vijf dagen verlopen sedert het gesprek met gravin Jeanne de Villeneuve te Brussel plaats vond.

Het was omstreeks vier uur in de namiddag, toen Raffles zich opnieuw liet aandienen bij Raoul de Villers.

De bediende deelde hem mede, dat zijn meester op punt stond op jacht te gaan, maar toen Raffles er op aandrang, dadelijk te worden ontvangen, vertrok de man na Raffles in de kleine ontvangkamer te hebben gelaten.

Vijf minuten later keerde hij terug en verzocht Raffles, hem te willen volgen.

— Mijnheer de Villers heeft, als het een zaak van belang geldt, nog wel een kwartier tot uw beschikking, Mylord, zei de man.

— Dat is buitengewoon vriendelijk van mijnheer de Villers, zei Raffles op ironische toon.

Even later trad Raffles het grote, fraai ingerichte werkvertrek van de tegenwoordige landheer van La Cornouille binnen. De Villers stond bij het raam en was bezig zijn handschoen dicht te knopen.

Hij was in een jagerscostuum gestoken en zijn weitas en geweer lagen gereed op het grote schrijfbureau, naast de kleine vilthoed met de reigerveer.

— Gij moet het mij niet kwalijk nemen, Mylord, dat ik u in dit costuum ontvang, begon de Villers, terwijl hij Raffles een paar stappen tegemoet kwam, maar mijn bediende heeft u

waarschijnlijk reeds gezegd, dat ik op het punt stond op jacht te gaan.

— Gij wildet jagen gaan, mijnheer de Villers? vroeg Raffles, terwijl hij plaats nam op de stoel, die de Villers hem met een uitnodigend gebaar had toegeschoven. Dan zijn wij op het ogenblik min of meer confraters. Gij moet weten dat ik mij ook op jacht bevind.

— Zo waarlijk? vroeg de Villers, glimlachend, nog altijd aan zijn handschoenen bezig. Hebt gij reeds een jachterein in de buurt gehuurd?

— Neen! Ik jaag dan ook niet op ongelukkige hazen en patrijzen; mijn idealen gaan hoger. Ik jaag op mensen.

De Villers trok zijn wenkbrauwen hoog op, in de mening dat zijn bezoeker een grapje verkocht.

— O, ik geloof dat ik het al begrijp, gij hebt evenals ieder ander te kampen met het gebrek aan personeel; gij jaagt op bedienden.

— Neen, niet geheel en al, antwoordde Raffles kalm en zijn blikken zwierden door het geopende raam naar buiten, naar de brede landweg, waar in de verte een auto zichtbaar was, die langzaam naderde, gevolgd door een tweede dergelijk voertuig...

— Geen bedienden? Wel, gij zijt origineel, Mylord! Ik hoop toch niet dat gij in uw vrije tijd het beroep van amateur-detective uitoefent?

— Toch wel, mijnheer de Villers. Ik ben zelfs een hartstochtelijk dilettant en ik doe niets liever dan Scotland Yard, onze detective-centrale behulpzaam te zijn.

— En met succes? vroeg de Villers.

— Ik heb niet te klagen. Ik mag zelfs zeggen, dat onze hoofdcommissaris erg gesteld is op mijn bijstand.

— Zo, zo, hebt gij nu hier ook een onderwerp voor uw jachtpassie gevonden?

— Welnu ja, ik stel verbazend veel belang in de zaak die enige jaren geleden tegen kapitein de Villeneuve gevoerd is.

Er scheen iets met de handschoen niet in orde te zijn, want de Villers trok en rukte aan de knoop, doch zijn stem was rustig, toen hij zei:

— Dat is zeker eigenaardig genoeg voor een Engelsman. Hebt gij het proces gevolgd?

— Ja, tot in bijzonderheden. Het heeft destijds trouwens in de meeste Franse en Engelse bladen gestaan. Sommigen echter waren niet zeer betrouwbaar; zij vermeldden niet eens, dat de ongelukkige de Villeneuve blind was geworden. Kunt gij u zulk een verzuim voorstellen?

De Villers haalde de schouders op en antwoordde bedaard:

— Het was oorlogstijd moet gij bedenken; er is in die tijd heel wat door de bladen meegedeeld, wat kant noch wal raakte.

— Zo is het indredaad. Wat mij betreft, ik hecht niet veel aan krantenknipsels. Ik heb wel eens beleefd, dat die zogenaamde krantenknipsels uit geen enkel blad ter wereld geknipt waren, maar afzonderlijk gezet en gedrukt op krantenpapier.

De Villers stond met half afgewend gelaat en Raffles keek naar buiten, maar ving toch de duistere, dreigende blik op, die de Villers bliksemsnel op hem richtte.

Hij deed echter of hij niets merkte en ging voort, met zijn dun rijzweepje tegen zijn schoen tikkend:

— Ik wil u onder de roos wel toevertrouwen, mijnheer de Villers, dat ik kapitein de Villeneuve nooit voor schuldig heb gehouden.

— Zo, zo! En steunt dat oordeel ergens op; op een rechtsgrond bedoel ik?

— Aanvankelijk niet, maar nu geloof ik, dat mijn fundament vrij stevig is, antwoordde Raffles. Ik heb natuurlijk louter voor liefhebberij, eens een onderzoek ingesteld en ik ben tot wonderlijke ontdekkingen gekomen. Apropos, zei ik u reeds, dat ik kapitein de Villeneuve een week geleden te Londen gesproken heb?

De Villers stond aan zijn weitas te frummelen, waar een riem blijkbaar niet naar zijn zin was vastgegespt en hij stond nu bijna geheel van Raffles afgekeerd. Hij keerde zich nu naar zijn bezoeker en antwoordde:

— Ik kan eigenlijk niet goed inzien, Mylord, waarom ik daar belang in zou moeten stellen.

— Gij zijt toch familie van hem! riep Raffles uit.

— Verre familie, Mylord.

— Maar toch dichtbij genoeg, om zijn landgoed te beheren, antwoordde Raffles, met een scherpe klank.

— Dat was mijn recht; riep de Villers uit. De Villeneuve was veroordeeld door een competente kriegsraad; hij was eerloos verklaard, zijn bezittingen waren met beslag belegd, en ik trad in zijn rechten.

— Natuurlijk met diep leedwezen, en ten koste van het ongeluk van het verre familie, hernam Raffles sarcastisch.

Zijn blikken zwierven weer door het open raam en zochten de twee auto's. Deze waren reeds veel dichterbij gekomen en een ogenblik later zouden zij de brede zijweg inslaan, die uitliep op een zijvleugel van het grote herenhuis.

De Villers staarde Raffles even strak aan, trad toen vlug naar hem toe en zei met een stem die een weinig schor klonk:

— Pardon, Mylord, maar ik begin de indruk te krijgen, dat gij dit alles niet zonder een bepaald doel zegt. Waarom spreekt gij juist tot mij over deze zaak?

— Tegen wie zou ik er beter over spreken dan tot u, mijnheer de Villers, gij waart immers bij hetzelfde regiment als kapitein de Villeneuve?

— Zeker, maar wat zou dat?

— Gij waart immers chef van de censuur?

— Dat was ik, wat wilt dat zeggen?

— Dat alle brieven die in- en uitkwamen, door uw handen gingen.

— Weet gij wel, Mylord, zei de Villers op gedempte toon, dat dit gesprek op een verhoor begint te gelijken?

— Misschien is het dat wel, mijnheer de Villers, antwoordde Raffles bedaard

— Zo waarlijk? Dan moet ik u meedelen dat mijn tijd voor dergelijke onzinnige gesprekken niet beschikbaar is en dat ik het wil beëindigen. Mijn vrienden wachten mij voor de jacht.

— Ja, ja, het wild mag zich wel voor u in acht nemen. Gij hebt daar een voortreffelijke buks. Laat eens zien, een Remington? Ja, waarlijk! Getrokken lopen, inwendige haan, automatische uitwerping van de ledige huls. Een uitmuntend wapen. Het is geladen met hagel nummer drie nog wel. Gij wildet zeker op grof wild jagen?

Raffles had de buks weer gesloten, maar de patronen lagen er naast...

— Mylord, gij veroorlooft u vrijheden, die... riep de Villers toornig uit.

— Dat doe ik en het ergste is, dat niemand kan zeggen of ik niet verder zal gaan, merkte Raffles rustig op. Een vraag, mijnheer de Villers, gij zijt natuurlijk beter op de hoogte dan ik: welke straf eist men in uw land tegen lieden, die het handschrift van een ander nabootsen, teneinde een brief te schrijven, die bedoeld is om scheiding tussen twee personen te veroorzaken? Welke straf legt men op aan mensen, die stukken vervalsen, die krantenknipsels maken, die uit geen enkele krant afomstig zijn? Welk vonnis zou worden geëist tegen personen, die iemand, die hen in de weg staat van landverraad betichten en tot dat doel beschuldigende brieven in zijn uniform moffelen?

Raffles was opgestaan, met een sprong als van een tijger en stond nu dreigend

voor de Villers, terwijl hij hem met bliksemende ogen aankeek.

Een vale tint had zich over het gelaat van de Villers gespreid en in zijn donkere ogen glom een duister vuur. Toen liet hij een schrill lachje horen en zei:

— Gij zijt gek, Mylord! Verlaat onmiddellijk mijn huis, als gij niet wilt, dat ik de bedienden te hulp roep. Ik weet volstrekt niet wat gij bedoelt. Gij kunt onmogelijk bewijzen wat gij zegt.

— Gij denkt dat ik geen bewijzen heb? Misschien zitten zij niet in mijn zak, maar als ik eens verzekerde, dat zij hier in het vertrek waren?

De Villers haalde de schouders op en zei:

— Gij weet niet wat gij zegt. Van welke bewijzen spreekt gij?

— Bijvoorbeeld van de brieven van de Duitse majoor Von Breitstätten.

De schurk verbleekte en een schuwe blik vloog in de richting van het ouderwetse schrijfbureau.

— Aha! daar wordt reeds een tipje van de sluier opgelicht, riep Raffles uit. Wij zouden dus kunnen veronderstellen dat er brieven van majoor Van Breitstätten in dat schrijfbureau zijn, geadresseerd aan... «De V.», hetgeen even goed de Villeneuve, als de Villers kan betekenen. Gij verbleekt? Gij staart mij aan alsof ik de duivel in eigen persoon was? Nu, zó erg is het niet. Ik ben alleen op gezette tijden een weinig helderziende en... zo ben ik er van overtuigd dat er aan de zijkant van het schrijfbureau een geheime lade is.

Met een gebrul als van een wild dier stortte de Villers zich op Raffles. In zijn rechterhand glinsterde het lemmet van een jachtmes, dat in de schede op zijn heup had gehangen.

Maar Raffles voorkwam hem. Vliegensvlug trad hij een stap terug, trok zijn revolver en riep de ellendeling toe:

— Kalm blijven, mijnheer de Villers.

Uw hartsvanger kan het toch niet opnemen tegen mijn revolver!

Hij stampte op de vloer en op hetzelfde ogenblik vloog de deur open en verscheidene personen kwamen het vertrek binnen. Vooraan gravin Jeanne de Villeneuve, geleid door Charles Brand en met haar dochttertje Jeannette aan de hand. Vervolgens trad Duprez binnen, daarna een paar heren in uniform van luitenant der Franse Alpenjagers en ten slotte een heer van omstreeks zestigjarige leeftijd.

De Villers, nog altijd met de hartsvanger in de opgeheven hand, staarde naar die personen, die daar zwiingend tegenover hem stonden, alsof hij een spookverschijning zag.

Met een snelle beweging nam Raffles hem het mes af, wierp het in een hoek van het vertrek en beval:

— Ga zitten, luister en waag het niet een beweging te maken.

De Villers liet zich op 'n stoel zakken.

Met een paar stappen was Raffles bij het schrijfbureau. Hij trok er de bovenste linkerlade uit, tastte even in de opening, een geluid als van een veer liet zich horen en in de zijwand opende zich een smal deurtje en een kleine lade gleed enige centimeters naar voren.

Raffles stak er de hand in en haalde er enige papieren uit. Hij ging er mede naar de oude heer en zei in het Duits:

— Majoor Von Breitstätten, uwe landgenoten en de mijne zijn jarenlang vijanden geweest, maar dat zal mij niet belletten, u openlijk dank te zeggen, dat gij uw hulp hebt willen verlenen bij de ontmaskering van deze schurk. Gij zijt uit het bezette gebied hier heen gereisd, op mijn verzoek en slechts bezielde door de wens om een vroegere vijand in zijn eer te herstellen.

— Dat was mijn plicht, Mylord, antwoordde de Duitse majoor. En het verheugt mij dat gij mij hiertoe in de gelegenheid hebt willen stellen.

Raffles gaf hem de brieven en vroeg:

— Herkent gij deze als door u te zijn geschreven?

— Ja, Mylord!

— Aan wie waren zij gericht?

— Aan mijnheer de Villers!

— Gij hoort het schurk, riep Raffles uit, terwijl hij zich tot de Villers wendde, die als gebroken terneder zat. En nu zal ik je ten aanhore van ieder, zeggen wat je gedaan hebt! Gij waart het, die aanraking hebt gezocht met majoor Von Breitstätten. Hij nam je voorstel aan om de geheimen van uw regiment over te leveren. Gij hebt brieven met hem gewisseld, jij wist een sluipweg om de Duitse voorposten te bereiken en deze hadden bevel gekregen je steeds geblinddoekt bij de majoor te brengen. En toen is bij jou het duivelse plan opgekomen, om die briefwisseling dienstbaar te maken aan je voornemen om een man, die je in de weg stond, onschadelijk te maken. Je hebt de twee officieren, die daar staan en die toen nog sergeant waren, op een nachtelijke tocht naar de Duitse linies met je meegenomen, voorgevende dat je een weg had gevonden om zonder gevaar de Duitse voorposten te naderen. Met een halve compagnie ben je er heengetrokken, je hebt een hinderlaag gelegd, de voorposten werden verrast en neergeschoten en in het daaropvolgend handgemeen werd majoor Von Breitstätten zwaar gewond. Niemand kan zeggen of jij het zelf geweest bent die hem neerschoot, om zodoende de enige getuige uit de weg te ruimen. Maar je had buiten de Rechtvaardigheid gerekend. Majoor Von Breitstätten lag zes maanden in het hospitaal en van het proces vernam hij geen enkel woord. Na die maanden vertrok hij naar Afrika en hij vertoefte pas sedert enige weken te Wiesbaden in het bezette gebied. Vier dagen heb ik besteed om dat alles te ontdekken. Bekent je in het bijzijn van al deze getuigen?

— Ja, ik beken, ik beken! gilde de Villers als waanzinnig.

Hij was opgesprongen en naar zijn schrijfbureau geïjd. En voor iemand het had kunnen verhinderen had hij er een revolver gegrepen. Hij drukte het wapen tegen zijn slaap en trok de haan over. Een doffe knal en een misdadiger had zijn schuld op aarde geboet...

Twee weken later was het vonnis te

gen kapitein de Villeneuve herzien en onmiddellijk daarna werd hij in al zijn rechten hersteld.

Hij genas bijna volkomen van zijn blindheid, dank zij een langdurige kuur en hij en de zijnen vereren Lord William Aberdeen als een afgezant des hemels.

DE VOLGENDE AFLEVERING BEVAT:

GEEL TEGEN BLANK

10 WILD - WEST ROMANS

IN TIEN FRAAIE LINNEN BANDEN

VAN f 48.— VOOR f 28.⁸⁵

Betaalbaar met **SLECHTS** f 3.— of meer p. mnd.

EEN PRACHTSERIE VOOR DE LIEFHEBBERS VAN AVONTUREN EN SPANNING VAN DE BEKENDSTE SCHRIJVERS OP DIT GEBIED.

1. De Dood van Nick Fontana. — 2. Broederstrijd, door Will Ermine. — 3. De Spaanse Hacienda. — 4. De Muskietiers op het Oorlogspad, door Wm. Colt Mac Donald. — 5. Op eigen Houtje, door Luke Short. — 6. De Overval op de Postkoets. — 7. Cactus Wolf, door Ch. H. Snow. — 8. Een Satanskind, door Kenneth Perkins. — 9. De Dood en het Hoefijzer door Danny Capstan. — 10. Ridders der Prairiën, door Zane Grey.

Alle boeken zijn in geheel linnen prachtbanden, groot formaat, en voorzien van fraai gekleurde omslagen, totaal 2200 pagina's.

Deze boeken kostten f 48.—, nu **VOOR SLECHTS** f 28.⁸⁵, desgewenst betaalbaar met f 3.— of meer per maand.

De gehele serie wordt U onmiddellijk goed verpakt toegezonden na ontvangst van f 28.⁸⁵ of 1e termijn.

Men vermeldt: « Nieuwste W.W.-Serie, Aanbieding L. L. ».

BOEKHANDEL H. NELISSEN

LEIDSEGRACHT, 108 — AMSTERDAM

Tel. 31791 — Postrek. 60092 — Gem. Giro N 2266